

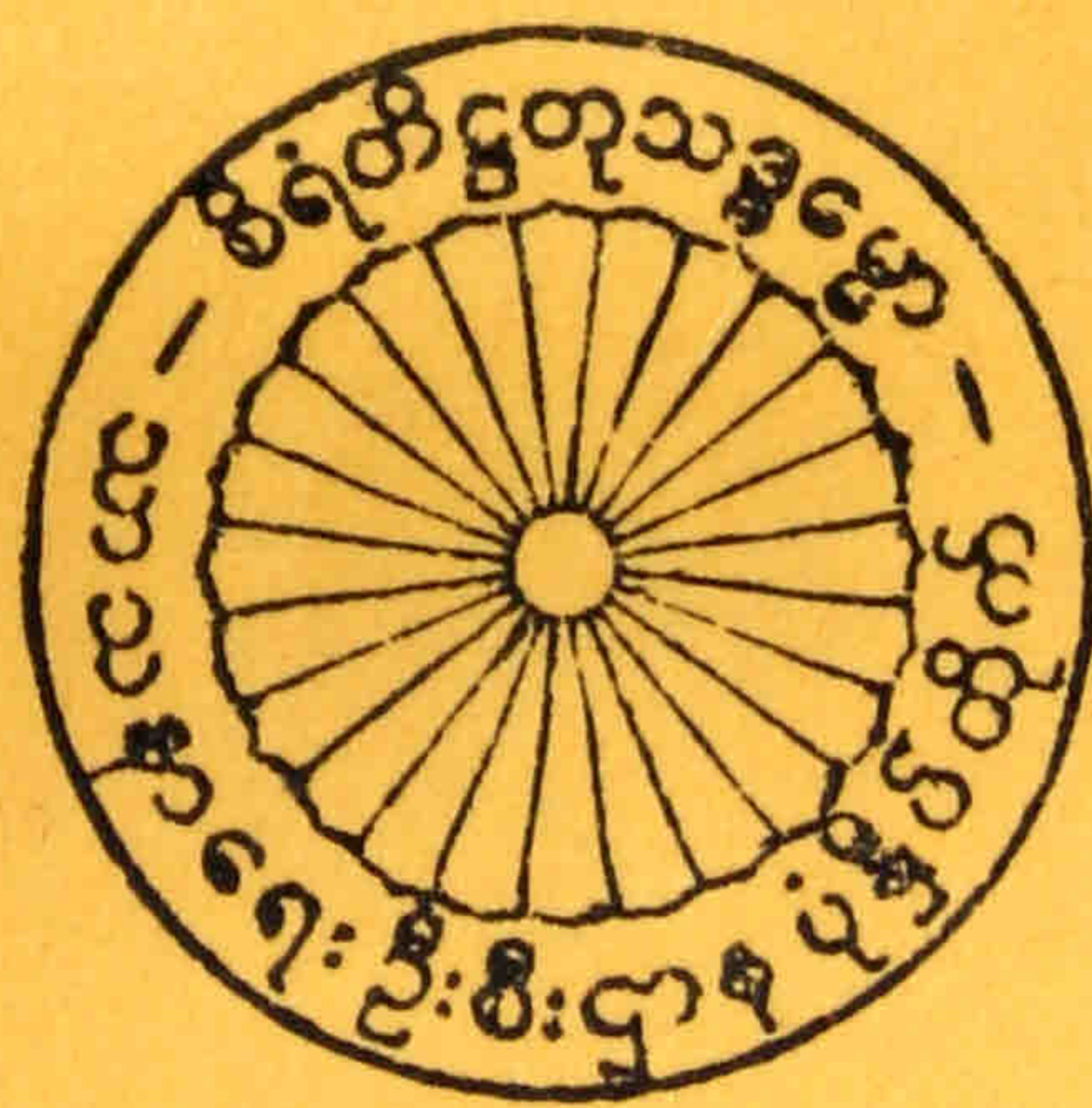
စတုရန်းသင်္ချာ

ရဟန်းရှင်လူ ဥပါသကာ၊ ဥပါသိကာတို့
နှလုံးသွင်း ဆင်ခြင်ပွားများရန်
သင့်လျော်သော

သံသရာဘေး ကာကွယ်ရေးခေ်

စတုရက္ခဘာဝနာ

အရှင်ကေလာသ ဓမ္မာစရိယ၊ ဂဏဝါစက
B.A.Hons. ဝိဇ္ဇာဂုဏ်ထူး (သီရိလင်္ကာ)
ပြုစု ရေးသားသည်။

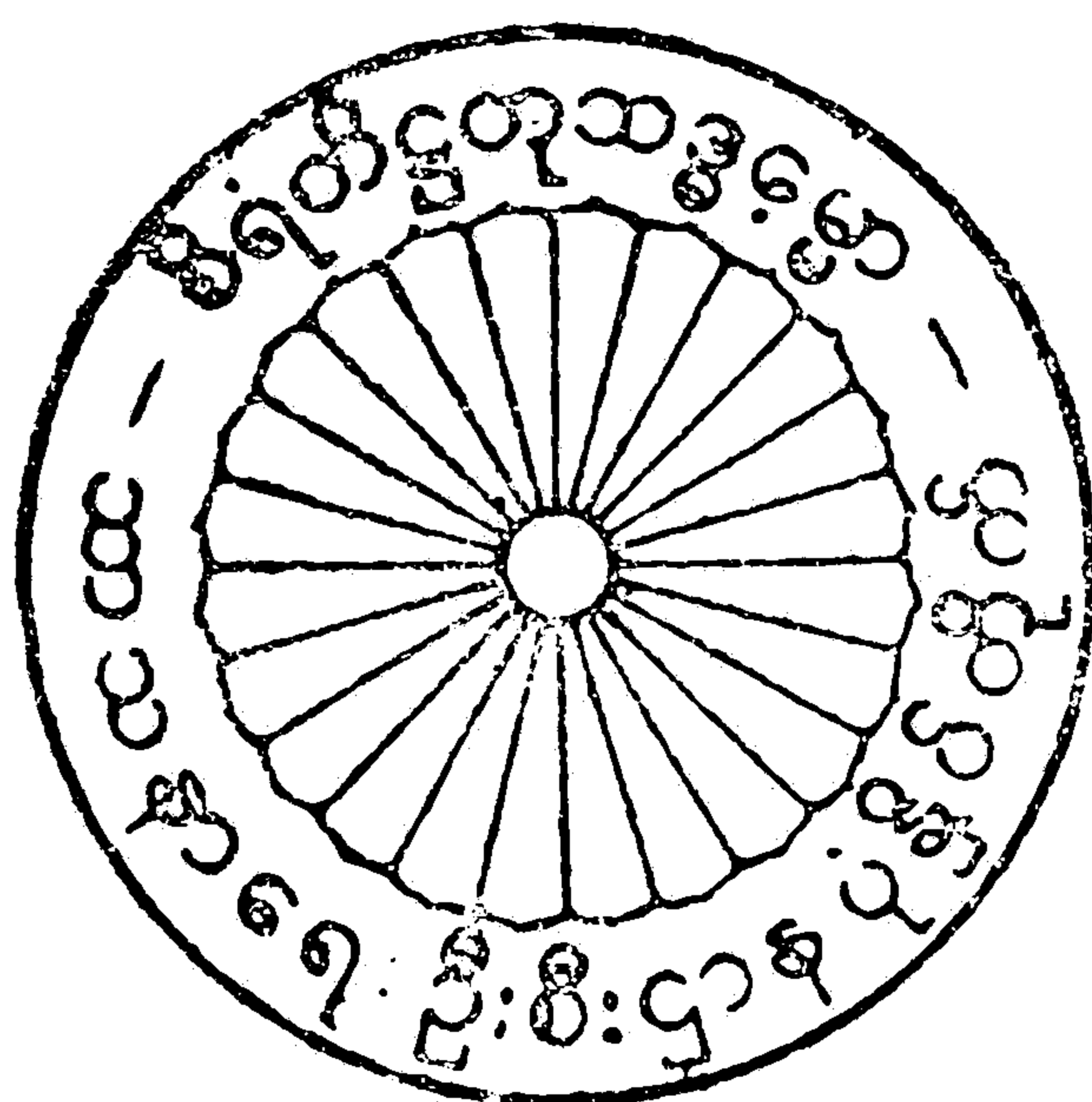
ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ်သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်
သာသနာရေးဦးစီးဌာန

၁၉၈၇

ရဟန်းရှင်လူ ဥပါသကာ၊ ဥပါသိကာတို့
နှလုံးသွင်း ဆင်ခြင်ပွားများရန်
သင့်လျော်သော
သံသရာဘေး ကာကွယ်ရေးခေ

စတုရက္ခဘဝနာ

အရှင်ကေလာသ ဓမ္မာစရိယ၊ ဂဏဝါစက
B.A.HONS - ဝိဇ္ဇာဂုဏ်ထူး (သိရိလင်္ကာ)
စုဆောင်းရေးသားသည်။

သာသနာ ၂၅၂၇၊ ကေတု ၁၃၄၅၊ ခရစ် ၁၉၀၄။

မာတိကာ

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
ပဏာမ ပဋိညာဉ်	 ၁
ထာဝစဉ်မကွာ ပွားများပါ	 ၁
အတုမဲ့ လှပတင့်တယ်သပ္ပာယ်သော ရှုပကာယနှင့် ဂုဏ်တော်များ	 ၃
လက္ခဏာတော်ကြီး ၃၂-ပါးဖြင့် ဗုဒ္ဓါနုဿတိ ဘာဝနာပွားများ	 ၄
လက္ခဏာအကျိုးပြု သံပေါက်များ	 ၉
လက္ခဏာတော်ငယ် ရှစ်ဆယ်ရှုတ်ဆို၍ကြည်ညိုရန်	 ၁၁
ဘုရားရှင်ဂုဏ်တော်များ ပွားများရန်	 ၂၃
၁-အရဟံဂုဏ်တော်အနက် ၅-ပါး	 ၂၄
၂-သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဂုဏ်တော်အနက် ၃-ပါး	 ၂၅
၃-ဝိဇ္ဇာစရဏ ဂုဏ်တော်အနက် ၁-ပါး	 ၂၆
၄-သုဂတဂုဏ်တော်အနက် ၅-ပါး	 ၂၇
၅-ဇောကဝိဒ္ဓ ဂုဏ်တော်အနက် ၁-ပါး	 ၂၈
၆-အနုတ္တရော ၁-နက်၊ အနုတ္တရောပုရိသဓမ္မသာရထိ ၂-နက်(၂-ရပ် ၃-နက်)	 ၂၈
၇-သတ္တာဒေဝီမနုဿာနံ ဂုဏ်တော်အနက် ၂-ပါး	 ၂၉
၈-ဗုဒ္ဓဂုဏ်တော်အနက် ၂-ပါး	 ၃၀
၉-ဘဂဝါဂုဏ်တော်အနက် ၈-ပါး	 ၃၀
ပီတိကို ခယဝယအားဖြင့်ဆင်ခြင်	 ၃၂
ဗုဒ္ဓါနုဿတိဘာဝနာအကျိုးအာနိသင်	 ၃၃
ဗုဒ္ဓါနုဿတိ ဘာဝနာထုံသော မိဖုရားစေတီလုံ မေတ္တာဘာဝနာ	 ၃၇

ကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

မြန်မာလို အထူးမေတ္တာပို့	... ၃၈
ဓရညှစ်စူးသော အနောဓိဿမေတ္တာပို့	... ၃၉
ရည်စူးသော ဩဓိဿမေတ္တာပို့	... ၄၀
မေတ္တာသုတ်လော မေတ္တာပို့	... ၄၁
မေတ္တာဘာဝနာပါဌ်အနက်	... ၄၂
ဇီးရဲနွှစ်ဆယ်ရှစ်သွယ်မေတ္တာ	... ၄၆
ဒိဿာဖရဏမေတ္တာ-၄၈၈	... ၄၈
မေတ္တာအကျိုး ၁၁-ပါး	... ၅၀
မေတ္တာပွား ဆွမ်းစား၊ ဆွမ်းခံ	... ၅၂
မေတ္တာပွား ဆွမ်းခံသည့် အရှင်သုဘူတိမထေရ်...	၅၂
မေတ္တာစျောန်ဖြင့်နေက နိဗ္ဗာန်ရနိုင်	... ၅၃
အသုဘ ဘာဝနာ	... ၅၄
၃၂-ကောဋ္ဌာသန္တီအရိုး ၃၀၀-သီးခြားဆင်ခြင်...	၅၇
ပွားများပုံအမြက်	... ၅၈
ရာဂစရိုက်ဆယ်မျိုးနှုတ် အသုဘဆယ်မျိုး	... ၅၉
အသုဘဘဝနာ အကျိုးအာနိသင်	... ၆၀
မရဏသတိဘာဝနာ	... ၆၁
မရဏသတိဘာဝနာ အကျိုးအာနိသင်	... ၆၅
စတုရာရက္ခဘာဝနာကျမ်း အပြီးသတ်ခြင်း	... ၆၈
စတုရာရက္ခဘာဝနာကျမ်း နိဂုံးသံပေါက်မျှစ၊	... ၆၈
အရှင်ကေလာသပြုစုသော ကျမ်းစာမျှစ၊	... ၇၀

စတုရရက္ခ ဘာဝနာကျမ်း ကျမ်းဦးမှတ်ဖွယ်

သံသရာဘေး ကာကွယ်ရေးတရားလေးပါး။ သံသရာ ကျင်
လည်ခဲ့ကြရ

သည်မှာ ကြာညောင်းလှလေပြီး ဤမည်သောမင်း၊ ဤမည်သော
ဘုရားလက်ထက် ဤမည်သော မင်းလက်ထက် ဤမည်သော
ကမ္ဘာက စတင်ခဲ့သည်ဟူ၍ မည်သူတဦးတယောက်မျှ မထုတ်
မဖော်မပြောဆိုနိုင်ပါချေ။ ဘုရားရှင်သည်၎င်း “အနုမတဂ္ဂေ ယံ
ဘိက္ခဝေ သံသရာဓရာ ပုဗ္ဗကောဋိ န ဗညာယတိ” စသည်ဖြင့်
သံသရာဓရာ မသင်ကြောင်း ဟောကြားတော် မူခဲ့လေသည်။
ယင်းသို့ အနုမတင်ကျယ်ပြောလှသော သံသရာ ကျင်လည်ရစဉ်
ဇာတိဘေး၊ ဇရာဘေး၊ ဗျာဓိဘေး၊ မရုဏဘေးတို့ကား ကြောက်
ဖွယ် ဘေးဆိုးကြီးတို့ ဖြစ်ကုန်၏။ ယင်း ဘေးဆိုးကြီး များကို
ကာကွယ်ရန် ဘာဝနာလက်နက်ကား—

၁။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိဘာဝနာ။

၂။ မေတ္တာဘာဝနာ။

၃။ အသုဘ ဘာဝနာ။

၄။ ဓမ္မဏသုတိ ဘာဝနာ—

အားဖြင့် ၄-ပါးရှိသည်။ ယင်းတရားလေးပါးကို သံသရာဘေး
စာကွယ်ရေး တရားဟု ဆိုကြသည်။

တနည်းစိတ်ကိုစောင့်ရှောက်ကြောင်းဘာဝနာ။ ။ ယာခင်း
ဝင် ပြီး

ကောက်ပင်၊ ပြောင်းပင်၊ ပဲပင်စသည်ကို စားတတ်သော နွားကို
စောင့်ရှောက်သော နွား ကျောင်း သား ကဲ့သို့ မိမိ စိတ်ကို
လောကီအာရုံ ကာမဂုဏ်သို့ မသွားအောင် စောင့်ရှောက်ထား
ကြောင်း ဗုဒ္ဓါနုဿတိဘာဝနာစသော ဘာဝနာ ၄-ပါးသည်
“အာရက္ခိယဘေ စိတ္တံ မေတဟိတိ အာရက္ခော၊ စတဿေစ
အာရက္ခော စတုရာရက္ခော” ဟူသည်နှင့် အညီ စတုရာ ရက္ခ
မည်သည်။

စတုရာရက္ခဘာဝနာ ၄-ပါးဖြင့် ဆုံးမဖို့ညွှန်ကြား။ ။ ထေရ်ကြီး

များ က
တပည့် ရဟန်းငယ်များ (ရဟန်း သာမဏေများ) ကို နေ့စဉ်
မိမိ သီလကို ဆင်ခြင်ပြီး စတုရာရက္ခ ဘာဝနာ ကိုမဟုတ်
ကုံလုံပြည့်စုံစွာ ပွားများလျက် နေကြဟု ဩဝါဒ ပေးသည့်

၁။ စတုရာရက္ခာဘိ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ မေတ္တာစ အသုဘာ
မရဏဿတိ။ ခုဒ္ဒသိက္ခာ၊ ၄၆၁။
ဗုဒ္ဓါနုဿတိ မရဏာ-ယူဘာ မေတ္တာစ ဘာဝနာ။
အပ္ပမာဒါယ အာရက္ခာ၊ စတဿေစ မာနိတာ သတံ။
(သင်္ဂဇာဆရာတော်)

[၈]

စတုရာရက္ခဘာဝနာကျမ်း

အကြောင်းများကို ကျမ်းပြုလိမ္မာ အရှင်မဟာ ဗုဒ္ဓသောသ အဋ္ဌ
ကထာဆရာတော် မှာကြားတော်မူခဲ့လေသည်။^၁

သဗ္ဗတ္ထက ကမ္မဋ္ဌာန်းဟုလည်းခေါ်။ ။ ဖော်ပြပါစတုရာရက္ခ
ကမ္မဋ္ဌာန်း ၄-ပါးကို
အလုံးစုံသောဆရာတို့၌ အလိုရှိအပ်ရကား သဗ္ဗတ္ထကကမ္မဋ္ဌာန်းဟု
ခေါ်ကြသည် ။

ဆရာတော်ကြီးများ ထာဝစဉ်ပွားများတော်မူကြ။ ။ ဖော်
ပြပါ
စတုရာရက္ခ ဘာဝနာ ၄-ပါးကို ရှေးယခင်က စ၍ ယခု
ခေတ်တိုင် သာသနာပြု သာသနာ့ ဝန်ဆောင် ဆရာတော်ကြီး
များ ထာဝစဉ်ရွှေ့မှတ်ပွားများ နှလုံးသွင်းတော်မူကြသည်။

သင်္ဂဇာ ဆရာတော်ဦးပုံတမျိုး။ ။ "အဂ္ဂဓမ္မာ လင်္ကာရ
ကဝိဇဇ မဟာ ဓမ္မ
ရာဇဓိရာဇဂုရု" ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ရ ပဌမသင်္ဂဇာဆရာတော်
ဘုရားကြီးသည် မိမိ၏စတုရာရက္ခကျမ်း၌-

-
- ၁။ အပိစ ဘိက္ခု။ ဩဒိတဗ္ဗာ ဒိဝသေ ဒိဝသေ သီလာနံ
အာဝဇ္ဇန္တာ စတုရာရက္ခာ အဟာပေန္တာ မနသိကာရံ
ဟုတွာ ဝိဟရသာတိ။ ဝိ၊ဋ္ဌ ၄၊ ၇၃။
 - ၂။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ မေတ္တာစ၊ အသုဘာ မရဏဿတိ။
ဣစ္စတ္တာ စတုရာရက္ခာ၊ သဗ္ဗတ္ထကာတိဝါ မတာ။
ရတနတ္ထယဂုဏပဏာသနီကျမ်း၊ ၈၀။

ဗုဒ္ဓါနုဿတိ-မရဏာ-သုဘာဓေတ္တာစ ဘာဝနာ။

အပ္ပမာဒါယ အာရက္ခာ၊ စတဿော မာနိတာ သတံ—

ဟူသောဂါထာဖြင့် ဖော်ပြ၍ (၁) ဗုဒ္ဓါနုဿတိ ဘာဝနာ။
(၂) မရဏသတိ ဘာဝနာ၊ (၃) အသုဘ ဘာဝနာ၊
(၄) မေတ္တာဘာဝနာဟူ၍ အစီအစဉ်ပြု၍ ရေးသားစီရင်တော်
မူခဲ့လေသည်။ သို့ရာတွင် ခုဒ္ဒသိက္ခာ စတုရာရက္ခနိဒ္ဒေသ၌ စတုရာ
ရက္ခာတိ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ ဓေတ္တာစ၊ အသုဘမရဏသတိဟူ၍
လည်းကောင်း၊ သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ၌ စတုရာရက္ခံ အဟဿပေန္နာတံ
ဗုဒ္ဓါနုဿတိ မေတ္တာအသုဘံ မရဏသတိတံ ဣမံ စတုရာရက္ခံ
အပရိဟာပေန္နာဟူ၍ (၁) ဗုဒ္ဓါနုဿတိဘာဝနာ၊ (၂) မေတ္တာ
ဘာဝနာ၊ (၃) အသုဘဘာဝနာ၊ (၄) မရဏသတိဘာဝနာ
ဟူ၍လည်းကောင်း စီရင်တော်မူခဲ့လေသည်။

စတုရာရက္ခဘာဝနာကျမ်း ရေးသားစီရင်ခြင်း။ ။ မိမိသည်
၁၃၄၅-

ခုနှစ် တန်ဆောင်မုန်း လဆန်း ၁-ရက် နေ့တွင် ဘာဝနာ
ဂုဏ်ရည်ကျမ်း ရေးသားစီရင်ပြီးဆုံးသဖြင့် နောက်နေ့ ၁၃၄၅-
ခုနှစ် တန်ဆောင်မုန်း လဆန်း ၂-ရက်နေ့မှစ၍ ဤမည်သော
စတုရာရက္ခဘာဝနာ ဂုဏ်ရည်ကျမ်းကို ရေးသားပြုစုရာ ယနေ့
၁၃၄၅-ခုနှစ် တန်ဆောင်မုန်းလဆန်း ၄-ရက် ညနေ ၅-၂၃
မိနစ်အချိန်တွင် ပြီးဆုံးပါသည်။ ဤကျမ်းဘာဝနာ ၄-ပါးစဉ်
ပုံကို ခုဒ္ဒသိက္ခာပေါ်၌ သာရတ္ထ ဒီပနီဋီကာတို့ စဉ်သည့်အတိုင်း
ရေးသားပါသည်။

[၉]

စတုရာရက္ခဘာဝနာကျမ်း

လွယ်လွယ်နှင့်အကျဉ်းရေးသားခြင်း။ ။ မိမိသည် စတုရာရက္ခ
ဘာဝနာပါဌ်နိဿယ
ကျမ်းကြီးကိုပြည့်ပြည့်စုံစုံ ရေးသားမည်ဖြစ်သဖြင့်ဤစတုရာရက္ခ
ဘာဝနာကျမ်းကို ပုဂ္ဂိုလ်မရွေး ကြည့်ရှုလေ့လာ ပွားများနိုင်ရန်
လွယ်လွယ်နှင့် အကျဉ်းရေးသားပါသည်။

လေ့လာရှုမှတ် ပွားများကြပါ။ ။အို သူ တော် စင်၊ အသင်
သူတော်စင်သည် အကျွန်ုပ်
ဆောင်ပြ စီစဉ်သည့် စတုရာရက္ခ ဘာဝနာကျမ်းကို လေ့လာ
ကြည့်ရှု၍ စတုရာရက္ခ ဘာဝနာ ၄-ပါးကို ရှုမှတ် ပွားများ၍
သာသနာတော်၏ အနှစ်သာရများကို ခံစားသုံးဆောင်နိုင်ပါစေ
ဟု ဆန္ဒပြုပါသည်။

သာသနာ့အရသာ များသတ္တာ ကောင်းစွာ ခံစားနိုင်ကြ
ပါစေသော်။

အရှင်ကေလာသ

ဓမ္မာစရိယ၊ ဂဏဝါစက၊ ဝိဇ္ဇာ (ဂုဏ်ထူး)

သာသနဇောတိပါလကျောင်း

မဟာဝိသုတာရာမဘိုက်

ပခုက္ကူ။

၁၃၄၅-ခုနှစ်၊ တန်ဆောင်မုန်းလဆန်း ၄-ရက်နေ့။

စတုရက္ခဘာဝနာ

နဇော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္ဗာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ပဏာမ ပဋိညာဉ်

ရတနာသုံးပါး ဆရာအား လေးစားဦးညွှတ်သည်။
သုတော်စင်များ ကျိုးစီးပွား များပြားစီမံငှာရည်။
စတုရက္ခ မည်နာမ ထူးလှဂုဏ်ပြောစည်။
ဘာဝနာကျမ်း ထူးတင့်ဆန်း ကြိုးပမ်းရေးသားမည်။

မိမိသည် ဘုရားမြတ်စွာ သာသနာကို ကြည်ညိုကြသော
ဥပါသကာ၊ ဥပါသိက သူတော်စင်တို့ ထာဝရဉာဏ်မှ လွယ်ကူ
စွာ ပွားများလေ့လာရန် စတုရက္ခဘာဝနာ ကျမ်းငယ်ကို
လင်္ကာ၊ ကဗျာ၊ သံပေါက်များဖြင့် တန်ဆင်ဆင်ပြီး ရေးသားမည်
ဖြစ်ရာ အန္တရာယ်ကင်းပျောက် ကျမ်း ပြီးမြောက်ခြင်းကို အလိုရှိ
ပါသဖြင့် “ရတနာသုံးပါး ဆရာအား လေးစားဦးညွှတ်သည်”
အစရှိသော သံပေါက် ၄-ပုဒ်ဖြင့် ရတနတ္ထယပဏာမ အာရိယ
ပဏာမ ပဋိညာဉ်ကို ဖော်ပြ၍ ဂန္ထာရမ္မပြုပါသည်။

ထာဝရဉာဏ်ကွာ ပွားများပါ

စတုရက္ခဘာဝနာဟူသည်—

၁။ ပုဒ္ဓါနုဿတိဘာဝနာ ဘုရားဇိနော်ရိဂုဏ်တော်မြတ်ကို
အဖန်ဖန်အောက်မေ့၍ မိမိစိတ်ငယ် ထုံထားခြင်း။

၂။ မေတ္တာဘာဝနာ- သတ္တဝါအားလုံး ကျန်းမာချမ်းသာ
စွာရှိရန် မေတ္တာပို့ရာ မိမိစိတ်ကို ထုံထားခြင်း။

၃။ အသုဘဘာဝနာ- ရူပကာယခန္ဓာကိုယ်ကို မတင့်မတယ်
ရွံ့စွယ်အားဖြင့် ပွားများ၍ မိမိစိတ်ကို ထုံထားခြင်း။

၄။ မရုဏသတိဘာဝနာ (မရုဏနုဿတိဘာဝနာ) သေ
ခြင်းကိုအောက်မေ့ (အဖန်ဖန်အောက်မေ့) လျက် မိမိ
စိတ်ကို ထုံမှုမ်းခြင်း-

ဟူသော ဤကမ္မဋ္ဌာန်း ၄-ပါးသည် အချိန်ခလပ်အောင် ပွား
များရမည့် ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာဝနာများ ဖြစ်လေသည်။ အာဠာနာ
ဋီယသုတ်၌ ဘုရားဖူးရန် (ဗုဒ္ဓါနုဿတိဘာဝနာ) အတုက်သာ-

ဝစသာ မနုဿစေဝ၊ ဝန္ဓာ မေ တေ တထာဂတေ။

သယနေ အာသနေ ဌာနေ၊ ဂမနေစာပိ သဗ္ဗဒါ -

ဟု လစရှိသကဲ့ ပို့ဖြစ်သည်။ စင်စစ်မှာမူကား- မေတ္တာ၊ အသုဘ
မရုဏသတိတို့ကိုလည်း ဗုဒ္ဓါနုဿတိနည်းတူ ပွားများရသည်။

၁။ အဟံ=အကျွန်ုပ်သည်။ တေ တထာဂတေ= ထိုမြတ်စွာ
ဘုရားတို့ကို။ သယနေ စ=အိုင်ရာအခါ၌လည်းကောင်း၊ အာသနေ
စ=ထိုင်ရာအခါ၌ လည်းကောင်း။ ဌာနေ စ= ရပ်ရာ အခါ၌ လည်း
လည်းကောင်း၊ ဂမနေစာပိ=သွားရာအခါ၌လည်းကောင်း။ သဗ္ဗဒါ-
အခါခပ်သိမ်း၊ ဝစသာစေဝ= နှုတ်ဖြင့်လည်းကောင်း။ မနုဿစေဝ-
စိတ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဝန္ဓာမံ=ရှိခိုးပါ၏။

လွယ်လွယ်ရေးသားပါမည်

ဖော်ပြပါ စတုရက္ခဘာဝနာ လေးပါးကို ရဟန်း ရှင်လူ ဥပါသကာ၊ ဥပါသိကာသူတော်စင်များ အလွယ်တကူ ကြည့်ရှု လေ့လာ ပွားများကြရန် ရည်သန်၍ မြန်မာဘာသာ လင်္ကာ သံပေါက်ကဗျာများဖြင့် ရေးသားမည်ဖြစ်ရာ ယုံသုံကြည်ကြည် လေ့လာပွားများရ၏။

အဘုမဲ့ လှပတင့်တယ် သပ္ပာယ်သော
ရူပကာယနှင့် ဂုဏ်တော်များ

ဘုရား မြတ်စွာသည် လေးအသင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတသိန်းကာလ ပတ်လုံး ဖြည့်ကျင့်ဆည်းပူးတော်မူခဲ့သော ပါရမီသုံးဆယ်၊ သုံး သွယ်စရိယ၊ စာဂဏ္ဌိ၊ ဧကောင်းမှုတော်တို့ကြောင့် နောက်ဆုံး ဘုရားဖြစ်တော်မူသောဘဝ၌ အဘုမဲ့ ရူပကာယတော် လှပတင့် တယ် သပ္ပာယ်တော်မူသည့်ပြင် အတုမရှိသော သီသဂုဏ်၊ သဓာဓိ ဂုဏ်၊ ပညာဂုဏ် (ဉာဏ်တော်မြတ်) ဝိမုတ္တိဂုဏ်၊ ဝိမုတ္တိ ဉာဏဿန ဂုဏ်တို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသည်။ ဤသို့ အဘုမဲ့ဘုရားရှင်၏ ဂုဏ် များကို ကြည့်ညှိကာ အောက်ဖော်ပြပါအတိုင်း ဖတ်ရှု လေ့ လာပြီး နှလုံးသွင်းဆင်ခြင်ရ၏။

လက္ခဏာတော်ကြီး ၃၂-ပါးဖြင့်

ဗုဒ္ဓါနုဿတိဘာဝနာ ပွားများ

- ၁။ သုပ္ပတိဋ္ဌိတပါဒေါ=မြေအပြင်မှာ တညီညာတည်းသော၊
ခြေဖဝါးအပြင် ရှိတော်မူသော သုံးလောက ဥက္ကဋ္ဌ
ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးပါတကား။
- ၂။ စက္ကပါဒေါ=ခြေဖဝါးတော်အပြင် ငယ်တထောင်သော
အကန့်အကွက်ရှိသော စက်လက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံတော်မူ
သော သုံးလောကဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး
ပါတကား။
- ၃။ အဝယတပဏှိ=ရှည်သော ဖနောဇီရှိတော်မူသော သုံး
လောကဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး ပါ
တကား။
- ၄။ ဒိဃင်္ဂုလိ=ရှည်သော လက်ချောင်း ခြေချောင်းရှိတော်
မူသော သုံးလောကဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်
ကြီး ပါတကား။
- ၅။ ဗြဟ္မဇုဂတ္ထော=ဗြဟ္မာမင်းလို ဖြောင့်စင်းသော ခန္ဓာ
ကိုယ်ရှိတော်မူသော သုံးလောကဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင် ကိုယ်
တော်မြတ်ကြီးပါတကား။
- ၆။ မုဒုတရုဏဟတ္ထပါဒေါ= နူးညံ့ပျိုနုသော လက်ဖဝါး
အပြင် ခြေဖဝါးအပြင် ရှိတော်မူသော သုံးလောက
ဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးပါတကား။

- ၇။ ဇာလဟတ္ထပါဒေါ=ရွှေပွတ်လုံးကို စိထားဆက်သွယ် ညှိညှိတ်သော လက်ချောင်းအစွန်း၊ ခြေချောင်းအစွန်း ရှိတော်မူသော သုံးလောကဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးပါတကား။
- ၈။ ဥဿခံပါဒေါ=အထက်သို့ မြင့်သော ခြေမျက်စိရှိတော်မူသော သုံးလောကဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးပါတကား။
- ၉။ ဥဒ္ဓဂ္ဂလောမော=အထက်သို့ အဖျားလှည့် အဖျားမော့သော မွေးညှင်းရှိတော်မူသော သုံးလောကဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးပါတကား။
- ၁၀။ ဧကိဇဇေါ=ဧကိမည့်သော သားကောင်၏ သလုံးအလားလုံးသော သလုံးသားရှိတော်မူသော သုံးလောကဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးပါတကား။
- ၁၁။ ဒိဃဟတ္ထော=ကိုယ်တော်ကို မကိုင်ညှိတ်ပဲ ပုဆစ် ခွေးဝန်းကို သုံးသပ်နိုင်သော ရှည်သွယ်သော လက်ရုံးလက်မောင်းရှိတော်မူသော သုံးလောကဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးပါတကား။
- ၁၂။ နိဂြောဓပရိမဏ္ဍလော=အချိန်နှင့်အလံ့မျှသဖြင့် ပညေခင်ပင်လို ဝန်းသော ကိုယ်ရှိတော်မူသော သုံးလောကဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးပါတကား။

၁၃။ ကောသေဒဟိတဝတ္ထဂုယော = အအိမ်ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းအပ်သော နိမိတ်ရှိတော်မူသော သုံးလောကဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးပါတကား။

၁၄။ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော = ဓမ္မုရစ် ရွှေအဆင်းတမူ တူသော အဆင်းတော် ရှိတော်မူသော သုံးလောကဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးပါတကား။

၁၅။ သုခမစ္ဆဝိ = အလွန်လျှင် နူးညံ့သော အရေရှိတော်မူသော သုံးလောကဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး ပါတကား။

၁၆။ ကေနကလောဓော = တခုတခုသော မွေးညှင်းတွင်း၌ တပင်စီ တပင်စီသာ ပေါက်သော မွေးညှင်းရှိတော်မူသော သုံးလောကဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး ပါတကား။

၁၇။ ဥဏ္ဏိကော = မျက်လုံးတော် နှစ်ဘက်တို့၏ အလယ်တို့၌ သောက်ရှူးကြယ်သဖွယ် တင့်တယ်ထွန်းပလျက် လက်ယာရစ်ခွေ ငွေကြယ်ပွင့်အလား ထင်ရှားသော ဥဏ္ဏလုံ မွေးရှင်တော် ရှိတော်မူသော သုံးလောကဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးပါတကား။

၁၈။ သတ္တုဿဒေါ = လက်ဖမိုး နှစ်ဘက်၊ ခြေဖမိုး နှစ်ဘက်၊ ပခုံးစွန်း နှစ်ဘက်နှင့် လည်ကုပ်တော်အားဖြင့် ခုနစ်ပါးသော အရပ်ဌာနတို့၌ မောက်ဖြိုးဆော အသားရှိတော်

မူသော သုံးလောကဥက္ကဋ္ဌံ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်
ကြီးပါတကား။

၁၉။ သီဟ ပုဗ္ဗုဒ္ဓကာယော=ခြင်္သေ့ မင်း၏ ရွှေထက်ဝက်ကိုယ်
ပမာ ပြည့်ဖြိုးသော ကိုယ်အင်္ဂါရှိတော်မူသော သုံးလော
ကဥက္ကဋ္ဌံ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးပါတကား။

၂၀။ စိတန္တရံသော=ကျောရိုးကြောင်း မရှိထင် ပြည့်ဖြိုး
သောလက်ပြင်ကြား ကျောသား ကျောရေရှိတော်မူ
သော သုံးလောကဥက္ကဋ္ဌံ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး
တကား။

၂၁။ သမဝဋ္ဋက္ခန္ဓော= ရှေ့မှရိုးစည်တခုထည် လုံးစည်သော
လည်ပင်း လည်တိုင်ရှိတော်မူသော သုံးလောက ဥက္ကဋ္ဌံ
ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးပါတကား။

၂၂။ ရသဂ္ဂသဂ္ဂီ=လည်ပင်းဝယ် ဆုံစည်းကုန်လျက် ရသဓာတ်
ဆီ ရသဓာတ်ညွန့်တို့ကို တကိုယ်လုံးဆောင်သော တ
ထောင်သော အရသာကြော ရှိတော်မူသော သုံးလောက
ဥက္ကဋ္ဌံ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးပါတကား။

၂၃။ သီဟဟနု=ခြင်္သေ့ မင်း၏ အောက်မေးတန္တု ပြည့်ဝမ်း
သော မေးနှစ်ခုရှိတော်မူသော သုံးလောကဥက္ကဋ္ဌံ ဘုရား
ရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးပါတကား။

- ၂၄။ စက္ကာလိသ ဒန္တော = လေးဆယ်သော သွားတော်ရှိတော်
မူသောသုံးလောကဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး
ပါတကား။
- ၂၅။ အဝိရဋ္ဌဒန္တော = ကျေမခေါ် အလွန်လျှင် စေ့သော
သွား ရှိတော်မူသော သုံးလောကဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင် ကိုယ်
တော်မြတ်ကြီးပါတကား။
- ၂၆။ သဒဒန္တော = လှဖြင့်ဖြတ်သည့်အလား အလွန်လျှင် ညီ
ညွတ်သော သွား ရှိတော်မူသော သုံးလောက ဥက္ကဋ္ဌ
ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးပါတကား။
- ၂၇။ သုသုက္ကဒါဋ္ဌော = သောက်ရှူးကြွယ်အတူ ဆွတ်ဆွတ်ဖြူ
သော စွယ်တော်လေးဆူ ရှိတော်မူသော သုံးလောက
ဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင်တော်မြတ်ကြီးပါတကား။
- ၂၈။ ပဟုတဇိဓော = နဖူးပြင်ကို ဖုံးနှိပ်အောင် အလွန်ပြန့်
ကျယ်သော လျှာအပြင်ရှိတော်မူသော သုံးလောက
ဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးပါတကား။
- ၂၉။ ဗြဟ္မဿရော = ဗြဟ္မာမင်း၏ အသံပစ္စာ အင်္ဂါရှစ်ပါးနှင့်
ပြည့်စုံသော အသံရှိတော်ရှိတော်မူသော သုံးလောက
ဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးပါတကား။

(ဆောင်) သန့်ရှင်းသာယာ၊ လွန်သိသာ၊ နာဖွယ်ပြန့်မပေ။
လုံးနက်ဝဲတင်၊ အဋ္ဌအင်၊ မြတ်ရှင်အသံတော်။

၃၀။ အတိန်နိလရက္ခိယာ = အလွန် ညိုမှောင်သော မျက်နှာကို
ဝန်းရံတော်မူသော သုံးလောကဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင် ကိုယ်
တော်မြတ်ကြီးပါတကား။

၃၁။ ဂေါပရမေဓ = နွားငယ်၏ မျက်ကွင်းအသွင် ပွင့်လင်း
ရွန်းစက်သော မျက်ကွင်းရှိတော်မူသော သုံးလောက
ဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးပါတကား။

၃၂။ ဥဏှိသသိသော = ဇမ္ဗူရစ်ရွှေပြားသဖွယ် တင့်တယ်
သော နဖူးသင်းကျစ်ဖြင့် ခြယ်လှယ်အပ်သော ဦးခေါင်း
ရှိတော်မူသော သုံးလောကဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်
မြတ်ကြီးပါတကား။

ဖော်ပြပါအတိုင်း ရွတ်ဆိုပွားများလျှင် ဘုရားရှင် ကိုယ်
တော်၏ တင့်တယ်ပုံထင်လာပြီး ပီတိတော့ ဖြစ်လာပုံ လိမ့်မည်။
ယင်း ပီတိကို ကုန်ခြင်းသဘော၊ ပျက်ခြင်းသဘောရှိ၏ဟု ထပ်၍
ဆင်ခြင်ပါ။

၎င်းပြင် အောက်ပါ လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ လက္ခ
ဏာတော်အကျိုးပြု သံပေါက်လက်စများကိုလည်း ရွတ်ဆို၍
ကြည်ညိုရ၏။

လက္ခဏာအကျိုးပြု သံပေါက်များ

၁။ ညီညာဖဝါး ရန်နှစ်ပါး လှုပ်ရှားမတတ်သာ။

၂။ ခြေတွင်တဖန် ကော်ရှိပြန် ခြံခံများတတ်စွာ။

- ၃။ ဖနောင့်လက်ခြေ ရှည်တုံပေ ကိုယ်နေ မတ်ရပ်စွာ။
- ၄။ အသက်ရှည်ဖို့ အင်္ဂါတို့ မချို့သိအပ်ရာ။
- ၅။ နူးညံ့ညီမျှ ခြေလက်စ မိတ္တဆင်ဟာ။
- ၆။ ဖမုက်မြင့်သော် မွေးဖျားသော် လူပေါ်ထွတ်မြတ်ရာ။
- ၇။ ချောသွယ်မြင်းခေါင်း မြင်တုံရှောင်း လခတ်ကောင်း ရတတ်စွာ။
- ၈။ လက်တံရှည်လျား ကိုယ်ဝန်းငြား ပေါ်များမြတ်ဥစွာ။
- ၉။ အအိမ်ဖုံးငြား နိမိတ်အား သားကောင်းထွန်းတတ်စွာ။
- ၁၀။ အရေအဆင်း ရွှေနှယ်ခင်း အခင်းအရံသခ။
- ၁၁။ အရေထူဏှာန် နူးညံ့ပြန် ဉာဏ်ပညာဖို့ရာ။
- ၁၂။ မွေးညင်းခြားနား မွေးရှင်ပွား အများလိုလိုက်ရာ။
- ၁၃။ ခုနစ်အင်သီး ပြုံးမောက်ပြီး လခတ်ကြီးမိုးသို့ရွာ။
- ၁၄။ ကိုယ်လုံးထွားကြီး ကျောလယ်ပြီး လုံးစည်း လည်တိုင် သာ။
- ၁၅။ သူတော်တရား ခုနစ်ပါး လျော့ငြားမရှိရာ။
- ၁၆။ အကြောထောင်တုံ လည်ဝယ်ဆုံ လုံးစုံကင်းအနာ။
- ၁၇။ ခြင်္သေ့မေးတူ စေးထွားသူ ရန်သူမဖျက်သာ။
- ၁၈။ လေးဆယ်စေ့မြဲ သွားမကျ မကျပရိသခ။
- ၁၉။ သွားစွန်းညီမျှ စွယ်ဖြူဆွဲ သုဒ္ဓပရိသာ။

၂၀။ ရှည်ပြန့်လျှာဟန် ပြဟွာသံ အာဏာလွန်ကဲစွာ။

၂၁။ မျက်နှာရွှန်းစည် မျက်ကွင်းကြည် ချစ်မည်
လူတိုင်းသွား။

၂၂။ သင်းကျစ်ခြယ်ဆင် ဦးခေါင်းမြင် လူရှင်ခညောင်းရာ။

ဖော်ပြပါ သံပေါက်များကို ရှုတ်ဆို ကြည်ညို လျှင်လည်း
ဗုဒ္ဓါနုဿတိဘာဝနာ ဖြစ်ပါသည်။

လက္ခဏာတော်ငယ် ရှစ်ဆယ်ရှုတ်ဆို၍ ကြည်ညိုရန်

ဆောက်ဖော်ပြပါ လက္ခဏာတော်ငယ် ရှစ်ဆယ်ကို ရှုတ်ဆို
၍လည်း ကြည်ညိုလျှင် ဗုဒ္ဓါနုဿတိဘာဝနာဖြစ်ပါသည်။

၁။ စိတဂုံလိ=စေ့စပ် ပြည့်ဖြိုးသော လက်ချောင်း ခြေ
ချောင်းရှိတော်မူသော သုံးလောကဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင်
ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးပါတကား။

၂။ အနုပုဗ္ဗဂုံလိ=အစဉ်အတိုင်း အဖျား ချောသွယ်သော
လက်ချောင်းခြေချောင်း ရှိတော်မူသော သုံးလောက
ဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးပါတကား။

၃။ ဝဋ္ဋဂုံလိ=လုံးသော လက်ချောင်းခြေချောင်း ရှိတော်
မူသော သုံးလောကဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်
ကြီးပါတကား။

- ၄။ တမ္ပနခေါ=နိမြန်းသော လက်သည်း ခြေသည်းရှိတော်
မူသော သုံးလောကဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော် မြတ်
ကြီးပါတကား။
- ၅။ တုဂ်နခေါ=မြင့်ခုံးသော လက်သည်းခြေသည်း ရှိတော်
မူသော သုံးလောကဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော် မြတ်
ကြီးပါတကား။
- ၆။ သိနိဒ္ဓနခေါ=နူးညံ့ပြေပြစ်သော လက်သည်းခြေသည်း
ရှိတော်မူသော သုံးလောကဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်
မြတ်ကြီးပါတကား။
- ၇။ နိဂူဠဂေါပ္ပကော= အသား ပြည့်သဖြင့် ထောင်ရှား
သော ဗျက်တော်ရှိတော်မူသော သုံးလောကဥက္ကဋ္ဌ
ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးပါတကား။
- ၈။ သမပါဒေါ=ဆယ်ချောင်းလုံး အညီအညာ ရှည်သော
ခြေချောင်း လက်ချောင်းရှိတော်မူသော သုံးလောက
ဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးပါတကား။
- ၉။ ဂဇသဓာနက္ကမော=ဆဒ္ဒန်ဆင်မင်း၏သွားခြင်းအလား
တင့်တယ်သောသွားခြင်း ရှိတော်မူသော သုံးလောက
ဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးပါတကား။
- ၁၀။ သိဟသဓာနက္ကမော=ခြင်္သေ့ မင်း၏ သွားခြင်းအလား
တင့်တယ်သောကြွသွားခြင်းရှိတော်မူသောသုံးလောက
ဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးပါတကား။

- ၁၁။ ဟံသသမာနက္ကမော = ဟသံသမင်း၏ သွားခြင်း၊ အလား
တင့်တယ်သော ကြွသွားခြင်းရှိတော်မူသော သုံးလောက
ဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးပါတကား။
- ၁၂။ ဥသဘသမာနက္ကမော = နွားမင်း ဥသဘ သွားခြင်း
အလား တင့်တယ်သော ကြွသွားခြင်းရှိတော်မူသော
သုံးလောက ဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော် မြတ်ကြီးပါ
တကား။
- ၁၃။ ဒက္ခိဏာဇဇ္ဇဂတိ = လက်ယာရစ်လည်၍ ကြွ သွားခြင်း
ရှိတော်မူသော သုံးလောကဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်
မြတ်ကြီးပါတကား။
- ၁၄။ သမန္တတော စာရုဇိဇဏုမဏ္ဍလော = ထက်ဝန်းကျင်မူ
တင့်တယ်သော ပုဆစ်ဒူးဝန်းရှိတော်မူသော သုံးလောက
ဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်ကြီးပါတကား။
- ၁၅။ ပရိပုဏ္ဏပုရိသဗျဉ္ဇနော = ပြည့်စုံသော ယေကျားနီမိတ်
ရှိတော်မူသော သုံးလောကဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်
မြတ်ကြီးပါတကား။
- ၁၆။ အဘိန္ဒနဘိ = မပေါက်ကွဲသော ချက်ရှိတော်မူသော
သုံးလောကဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော် မြတ်ကြီး
ပါတကား။

- ၁၇။ ဂမ္ဘီရနာဘိ=နက်သောချက်ရှိတော်မူသော သုံးလောက ဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးပါတကား။
- ၁၈။ ဒက္ခိကာဝဋ္ဋနာဘိ=လက်ယာချစ်လည်သောချက်ရှိတော် မူသော သုံးလောကဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ် ကြီးပါတကား။
- ၁၉။ ဣဘကသုသဒိသ ဥရုဘုဇော=ဆင်နှာမောင်းတမူအလား တူသော ပေါင်လက်ရုံးရှိတော်မူသော သုံးလောက ဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးပါတကား။
- ၂၀။ သုဘတ္တဂစ္ဆော=ကောင်းစွာ စေဖန်အပ်သော ကိုယ်ရှိ တော်မူသော သုံးလောက ဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော် မြတ်ကြီးပါတကား။
- ၂၁။ အနုပ္ပဗ္ဗစာရဂစ္ဆော= အစဉ်အဆုံး တင့်တယ်စွာတက် သော ကိုယ်ရှိတော်မူသော သုံးလောကဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးပါတကား။
- ၂၂။ ဓဋ္ဌဂစ္ဆော=ချောမွတ်ပြေပြစ်သော ကိုယ်ရှိတော်မူသော သုံးလောက ဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော် မြတ်ကြီးပါ တကား။
- ၂၃။ အနုနာနုဏ္ဍဘသမဂစ္ဆော= မချိုင့်မမ့် ညီသောကိုယ် ရှိတော်မူသော သုံးလောကဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော် မြတ်ကြီးပါတကား။

၂၄။ အလီနဂစ္ဆော=မတုန္တမလိပ်သော ကိုယ်ရှိတော်မူသော သုံးလောကဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော် မြတ်ကြီးပါ တကား။

၂၅။ တိသကဒဒိဓိဓုဟိတ ဂစ္ဆော=မုည့်မည်း စသည့် တင်း သော ကိုယ်ရှိတော်မူသော သုံးလောကဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးပါတကား။

၂၆။ အနိပုဗ္ဗရူပိဂဂစ္ဆော=အစဉ်အတိုင်း ပြီးပြန်သောကိုယ် ရှိတော်မူသော သုံးလောကဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော် မြတ်ကြီးပါတကား။

၂၇။ သုစိသုဒ္ဓဂစ္ဆော= အလွန်စင်ကြယ်သော ကိုယ်ရှိတော် မူသော သုံးလောကဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ် ကြီးပါတကား။

၂၈။ ကောဋိသဟဿဟတ္ထိ ဗလဓုရော= ကုဋေတထောင်သော ကာဠာဝကဆင်မျိုး၏အားကို ဆောင်နိုင်သော အား ရှိတော်မူသော သုံးလောကဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော် မြတ်ကြီးပါတကား။

၂၉။ သုဝဏ္ဏတုဂ်နာသော=ရွှေချွန်းသဖွယ် ရှည်သွယ်ဖြိုးတက် ပေါ်လျက် လှပသော နှာခေါင်းတော်ရှိတော်မူသော သုံးလောကဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော် မြတ်ကြီးပါ တကား။

၃၀။ ရတ္တဒိဗေဒမုခေါ = နိမြန်းသော နှုတ်ခမ်းတော်အစုံ ရှိတော်မူသော သုံးလောကဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ် ကြီးပါတကား။

၃၁။ သုဒ္ဓဒန္တော = စင်ကြယ်သော သွားရှိတော်မူသော သုံးလောကဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးပါတကား။

၃၂။ သိနိဒ္ဓဒန္တော = သိမ်မွေ့ပြေပြစ်သော သွားရှိတော်မူသော သုံးလောက ဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးပါတကား။

၃၃။ ဝိသုဒ္ဓိန္ဒြိယော = အလွန်စင်ကြယ်သော စက္ခုအာရုံသော ဣန္ဒြေရှိတော်မူသော သုံးလောကဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးပါတကား။

၃၄။ ဝဇ္ဇဒါဠော = လုံးသော စွယ်တော် ရှိတော်မူသော သုံးလောကဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးပါတကား။

၃၅။ ဝဇ္ဇဩဠော = လုံးသော နှုတ်ခမ်း ရှိတော်မူသော သုံးလောကဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးပါတကား။

၃၆။ အာယတဝဒနော = ရှည်သော နှုတ်ခမ်း ရှိတော်မူသော သုံးလောက ဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးပါတကား။

၃၇။ ဂမ္ဘီရပါဏိလေခေါ = နက်သော လက်ခြား အရေအကြောင်း ရှိတော်မူသော သုံးလောက ဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးပါတကား။

- ၃၈။ အာယတလေခေါ-ရှည်သော လက်ခြား အရေး အကြောင်း ရှိတော်မူသော သုံးလောက ဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးပါတကား။
- ၃၉။ ဥဇုကလေခေါ-ဖြောင့်စွာ သော လက်ခြား အရေး အကြောင်းရှိတော်မူသော သုံးလောက ဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးပါတကား။
- ၄၀။ သုရုစိသဏ္ဌာနလေခေါ-နှစ်လို စဖွယ် အလွန်တင့်တယ်သောသဏ္ဌာန် အရေးအကြောင်း ရှိတော်မူသော သုံးလောကဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးပါတကား။
- ၄၁။ ပရိမဏ္ဍလကဿပဘော-အဝန်း ညီညာ တလံ သော ကိုယ်အရောင် ရှိတော်မူသော သုံးလောကဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးပါတကား။
- ၄၂။ ပရိပုဏ္ဏ ကပေါလော-ပြည့်ဖြိုးသော ပါးစောင်ရှိတော်မူသော သုံးလောကဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးပါတကား။
- ၄၃။ အာယတဝိသာလနေတ္တော-ရှည်လျား ကျယ်ပြန့်သော မျက်ကွင်း ရှိတော်မူသော သုံးလောက ဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးပါတကား။
- ၄၄။ ပဉ္စပဿဒဝန္တနေတ္တော-ငါးပါးသော အကွင်း တို့ဖြင့် ကြည်လင်သော မျက်လုံးတော်ရှိတော်မူသော သုံးလောက ဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးပါတကား။

- ၄၅။ အကုဉ္ဇိတဂုဗ္ဘမုကော = ညီညွတ်စွာကုန်းသော မျက်ခုံး ရှိတော်မူသော သုံးလောကဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော် မြတ်ကြီးပပါတကား။
- ၄၆။ မုဒုတနုကဗိဇ္ဇာ = နူးညံ့ ပါးလှပသောလျှာ ရှိတော်မူ သော သုံးလောကဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး ပပါတကား။
- ၄၇။ ရတ္တဗိဇ္ဇာ = နီမြန်းသောလျှာရှိတော်မူသောသုံးလောက ဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးပပါတကား။
- ၄၈။ အာယတကဗန္ဓာ = ရှည်သော နား ရှိတော်မူသော သုံး လောကဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးပပါတကား။
- ၄၉။ ရုစိရကဏ္ဍော = နှစ်လိုစဖွယ် တင့်တယ်သော နားရှိတော် မူသော သုံးလောကဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး ပပါတကား။
- ၅၀။ နိဂုဏ္ဍိသိဓရာ = ဖုဆစ် ကင်းစင် အလွန်လျှင် တင့်တယ် သော ဦးခေါင်းရှိတော်မူသော သုံးလောကဥက္ကဋ္ဌဘုရား ရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးပပါတကား။
- ၅၁။ နိဂုဠသိဓရာ = မတိုမသယ် တင့်တယ်လှပသောဦးခေါင်း ရှိတော်မူသော သုံးလောကဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော် မြတ်ကြီးပပါတကား။
- ၅၂။ ဝဇ္ဇသတ္တနိဘဗ္ဗရသိဓရာ = ထီး ဝန်း သဖွယ် တင့်တယ် သောဦးခေါင်းရှိတော်မူသော သုံးလောကဥက္ကဋ္ဌ ဘုရား ရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးပပါတကား။

၅၃။ အာယံပုထုလနလာဘလောမော=ရှည် လျား ကျယ် ပြန့်သော နဖူး၏ တဋ်တယ်ခြင်းရှိတော်မူသောသုံးလောကဥက္ကဋ် ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးပါတကား။

၅၄။ သုသဏ္ဌာနဘမုကော= (သက်တင်ပုံဟန်) ကောင်းသော သဏ္ဌာန်ရှိသောမျက်ခုံးရှိတော်မူသော သုံးလောကဥက္ကဋ် ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးပါတကား။

၅၅။ သဏ္ဍလောမဘမုကော=သိမ်မွေ့ နူးညံ့သော အမွှေးရှိ တော်မူသော သုံးလောကဥက္ကဋ် ဘုရားရှင်ကိုယ်တော် မြတ်ကြီးပါတကား။

၅၆။ အနုလောမဘမုကော=အစဉ် အတိုင်း သွယ်ညွှတ်သော မျက်ခုံးရှိတော်မူသော သုံးလောကဥက္ကဋ် ဘုရားရှင်ကိုယ် တော်မြတ်ကြီးပါတကား။

၅၇။ သုခုမာလဂတ္တော=နူးညံ့သောကိုယ်ရှိတော်မူသော သုံး လောကဥက္ကဋ်ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးပါတကား။

၅၈။ အတိဝိယသောဗ္ဗဂတ္တော=အလွန်လျှင် အေးကြည် ငြိမ်း ချမ်းသောကိုယ်ရှိတော်မူသော သုံးလောကဥက္ကဋ် ဘုရား ရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးပါတကား။

၅၉။ အတိဝိယ ဥဇ္ဇလိတဂတ္တော=အလွန်လျှင် ထွန်းပတောက် ပြောင်သော ကိုယ်ရှိတော်မူသော သုံးလောကဥက္ကဋ် ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးပါတကား။

- ၆၀။ ဝိမလဂတ္တော = အညစ်အကြေးကင်းသော ကိုယ်ရှိတော်မူသော သုံးလောကဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး ပါတကား။
- ၆၁။ ကောမလဂတ္တော = သိမ်မွေ့နူးညံ့သော ကိုယ်ရှိတော်မူသော သုံးလောကဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး ပါတကား။
- ၆၂။ သိနိဒ္ဓဂတ္တော = ပြေပြစ် ချောမွတ်သော ကိုယ်ရှိတော်မူသော သုံးလောကဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး ပါတကား။
- ၆၃။ သုဂန္ဓတနုကော = ကောင်းရနံ့လှိုင်သော ကိုယ်ရှိတော်မူသော သုံးလောကဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး ပါတကား။
- ၆၄။ သမလောမော = ညီညွတ်သော မွေးညှင်းရှိတော်မူသော သုံးလောက ဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ် ကြီး ပါတကား။
- ၆၅။ ကောမလလောမော = သိမ်မွေ့ နူးညံ့သော အမွှေး ရှိတော်မူသော သုံးလောကဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးပါတကား။
- ၆၆။ ကိစ္ဆာဝဋ္ဋလောမော = လက် ယာ ရစ် လှည့် သော မွေးညှင်းရှိတော်မူသော သုံးလောကဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးပါတကား။

၆၇။ ဘိန္ဒုနုနဂသိရိနီလလောမော = ပေါက်ကွဲသောမျက်စဉ်း
တော်အသရေကဲ့သို့ ညိုသော မွေးညင်းရှိတော်မူသော
သုံးလောကဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး ပါ
တကား။

၆၈။ ဝဇ္ဇလောမော = လုံးသောမွေးညင်းရှိတော်မူသော သုံး
လောကဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးပါတကား။

၆၉။ သိနိဒ္ဓလောမော = ချောမွတ်နူးညံ့သော မွေးညင်းရှိ
တော်မူသော သုံးလောကဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်
မြတ်ကြီးပါတကား။

၇၀။ အတိသုခုမ အသာသပဿာသဓရော = အလွန်သိမ်မွေ့
သော ထွက်ဆက်ဝင်ဆက်ကိုဆောင်သောကိုယ်ရှိတော်မူ
သော သုံးလောကဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး
ပါတကား။

၇၁။ သုဂန္ဓမုခေါ = မွေးကြိုင်သော ခံတွင်း ရှိတော် မူသော
သုံးလောကဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ် ကြီးပါ
ပါတကား။

၇၂။ သုနီလကေသော = လွန်စွာမည်းနက်ညိုမွေ့ခင်သော ဆံ
တော်ရှိတော်မူသော သုံးလောကဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင်ကိုယ်
တော်မြတ်ကြီးပါတကား။

၇၃။ ဒက္ခိဏောဝဇ္ဇကေသော = လက်ယာရစ်လည်သော ဆံရှိ
တော်မူသော သုံးလောကဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်
မြတ်ကြီးပါတကား။

သာသနာရေးဦးစီးဌာန

စာကြည့်တိုက်

ကမ္ဘာအေး၊ ရန်ကုန်

- ၇၄။ သုသဏ္ဌာနကေသော = ကောင်းသော သဏ္ဌာန်ရှိသော ဆံရှိတော်မူသော သုံးလောကဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော် မြတ်ကြီးပါတကား။
- ၇၅။ သိနိဒ္ဓကေသော = ချောမွတ်သော ဆံရှိတော်မူသော သုံးလောကဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးပါတကား။
- ၇၆။ သဏှကေသော = သိမ်မွေ့သော ဆံရှိတော်မူသော သုံးလောကဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးပါတကား။
- ၇၇။ အလုလိတကေသော = မရောယှက် ခရုပ်ထွေးသော ဆံရှိတော်မူသော သုံးလောကဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးပါတကား။
- ၇၈။ သမကေသော = ညီညွတ်သော ဆံရှိတော်မူသော သုံးလောကဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးပါတကား။
- ၇၉။ စောမလကေသော = သိမ်မွေ့နူးညံ့သော ကိုယ်ရှိတော်မူသော သုံးလောကဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးပါတကား။
- ၈၀။ ကေတုမာလာ ရတနဝိစိတ္တော = ကေတုမာလာ ရတနာ ရောင်လျှံဖြင့် ဆန်းကြယ်သော ဦးထိပ်တော်ရှိတော်မူသော သုံးလောကဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးပါတကား။ -

ဤသို့ ရွတ်ဆိုပွားများလျှင် ဘုရားရှင်၏ ဘုန်းတော်၊ ကံတော်၊
သမ္ဘာတော်တွေဟု မှန်းဆကြည်ညိုသဖြင့် ပီတိတွေဖြစ်လာပါ
လိမ့်မည်။ ယင်းပီတိတွေကို ခယဝယ-ကုန်တတ်ပျက်တတ်သေခ
သဘောအားဖြင့် ထပ်မံဆင်ခြင်ရာ၏။

ဘုရားရှင်ဂုဏ်တော်များ ပွားများရန်

ဘုရားဂုဏ်တော်များကို ပွားများရာ၌ ရှေးဦးစွာ—
ဣတိပိ သော ဘဂဝါ-

- (၁) အရဟံ၊
- (၂) သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓော၊
- (၃) ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော၊
- (၄) သုဂတော၊
- (၅) လောကဝိဒ္ဓ၊
- (၆) အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္မသာရထိ၊
- (၇) သတ္တံ ဒေဝမနုဿာနံ၊
- (၈) ဗုဒ္ဓေါ၊
- (၉) ဘဂဝါ-

ဟူ၍ ပွားများပြီးလျှင် ဆက်လက်၍-

(ဆောင်) (၁) ကြည်ညိုကိုးစား၊ တို့ဘုရားမူ၊ နတ်လူတို့စား၊
ပူဇော်ရ၏။ (၂) ဓမ္မဥဿုံ၊ အလုံးစုံကို၊ ကိုယ်တိုင်
မှန်စွာ၊ သိတတ်ပါ၏။ (၃) ဝိဇ္ဇာသုံးပါး၊ ရှစ်ပါး
ဝိဇ္ဇာ၊ စရုဏ ဆယ်ငါးဝ၊ ဓမ္မဥဿုံ၊ ပြည့်စုံလှငြား၊
(၄) စကားကောင်းကို၊ ကိုယ်တော်ဆို၏။ (၅)
ထိုဆိုလောက၊ သိတတ်လှ၏။ (၆) ဆုံးမသိုက်သူ၊
အတူကင်းလတ်၊ ဆုံးမတတ်၏။ (၇) နတ်လူဗြဟ္မာ၊
သတ္တဝါရပ်ရပ်၊ ဆရာမြတ်ဖြစ်၊ (၈) 'သစ္စာသိမြင်၊
(၉) ဘုန်းအရှင်သည်၊ ကိုးအင်ရှင်ပင်၊ ဂုဏ်တော်
တည်း—

ဟူသော လင်္ကာကို ရအောင် ကျက်၍လည်း ပွားများရ၏။

၎င်းနောက် ဆက်လက်၍ ဗုဒ္ဓါနုဿဘိ ဘာဝနာကို အောက်
ပါတိုင်း အကျယ်ပွားရ၏။

အရဟံဂုဏ်တော်အနက် ၅-ပါး

၁။ သောဘဂဝါ=သို့မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဣတိပိ ဣမိနာစ
ကာရဏေန=တထောင့်ငါးရာ ကိလေသာမှ ဘေးကွာ
တော်မူသည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသော ဤ အကြောင်း
ကြောင့်လည်း။ အရဟံ=အရဟံဓညတော်မူ၏။

၂။ သောဘဂဝါ=သို့မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဣတိပိ ဣမိနာစ
ကာရဏေန=ကိလေသာတည်းဟူသော ရန်သူတို့ကို ဖျက်

ဆီးတော်မူ တတ်သည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသော ဤ
အကြောင်းကြောင့်လည်း။ အရဟံ=အရဟံမည်တော်
မူ၏။

၃။ သောဘဂဝါ=သို့မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣတိပိ ဣမိနာ စ
ကရဏေန= သံသရာစက်၏ အကန့်အကွက်တို့ကို
ဖျက်ဆီးတော်မူတတ်သည်၏ အဖြစ် တည်းဟူသော ဤ
အကြောင်းကြောင့်လည်း။ အရဟံ= အရဟံမည်တော်
မူ၏။

၄။ သောဘဂဝါ=သို့မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣတိပိ ဣမိနာ စ
ကရဏေန=ပစ္စယပူဇာ ထူးကဲစွာကို ခံကာ သိမ်းပိုက်
ထိုက်တော်မူသည်၏အဖြစ်တည်းဟူသော ဤအကြောင်း
ကြောင့်လည်း။ အရဟံ=အရဟံမည်တော်မူ၏။

၅။ သောဘဂဝါ=သို့မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣတိပိ ဣမိနာ စ
ကရဏေန=ဆုတ်ကွယ်ရာအရပ်၌ မကောင်းမှုပြုခြင်း
ငှာ မဆိုက်သည်၏အဖြစ်တည်းဟူသော ဤအကြောင်း
ကြောင့်လည်း။ အရဟံ=အရဟံမည်တော်မူ၏။

၂-သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဂုဏ်တော်အနက် ၃-ပါး

၁။ သောဘဂဝါ=သို့မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣတိပိ ဣမိနာ စ
ကရဏေန=သင်္ခတအသင်္ခတအားဖြင့် ပြားသောအလုံး
စုံသော တရားတို့ကို မိမိအလိုလို ကိုယ်တော်တိုင်

သာလျှင် ပါရမီတော်ကြောင့် ဖြစ်သော သယမ္မုဉာဏ်
ဖြင့် မဖောက်ပြန် ထိုးထွင်း၍ သိမြင်တော်မူသည်၏
အဖြစ်တည်းဟူသော ဤ အကြောင်းကြောင့်လည်း။
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ = သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓမည်တော်မူ၏။

၂။ သောဘဂဝါ = ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣတိပိ ဣမိနာ စ
ကာရဏေန = ဝါသနာနှင့်တကွဖြစ်သော မောဟ
ယုတ်ဆိုး အိပ်မက်မျိုးမှ စင်စစ် နိုးတော်မူသည်၏အဖြစ်
တည်းဟူသော ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း။ သမ္မာ
သမ္ဗုဒ္ဓေါ = သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓမည်တော်မူ၏။

၃။ သောဘဂဝါ = ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣတိပိ ဣမိနာ စ
ကာရဏေန = နေရောင်ခြည်နှင့် ပေါင်းဆုံမိသော ပဒုမ္မာ
ကြာအဟန် အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်နှင့် ပေါင်းဆုံမိသဖြင့်
စောင်းစွာ ပွင့်ခြင်းသို့ ရောက်တော်မူသည်၏အဖြစ်
တည်းဟူသော ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း။ သမ္မာ
သမ္ဗုဒ္ဓေါ = သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓမည်တော်မူ၏။

၃ - ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နဂုဏ်တော်အနက် ၁ - ပါး

၁။ သောဘဂဝါ = ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣတိပိ ဣမိနာ စ
ကာရဏေန = ဝိဇ္ဇာသုံးပါး ဝိဇ္ဇာရှစ်ပါး စရဏဆယ်
ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသော
ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း။ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော = ဝိဇ္ဇာ
စရဏသမ္ပန္နမည်တော်မူ၏။

၄-သုဂတဂုဏ်တော်အနက် ၅-ပါး

- ၁။ သောဘဂဝါ=သို့မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဣတိပိ ဣမိနာစ
ကာရဏေန=ဘင့်တယ်စွာ ကြွသွားတော်မူတတ်သည်၏
အဖြစ်တည်းဟူသော ဤ အကြောင်းကြောင့်လည်း။
သုဂတော=သုဂတမည်တော်မူ၏။
- ၂။ သောဘဂဝါ=သို့မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဣတိပိ ဣမိနာစ
ကာရဏေန= မပြေစင်းသဘော ကြောင်းမနှောသည့်
ကောင်းသော နိဗ္ဗာန်သို့ ကြွသွားတော်မူတတ်သည်၏
အဖြစ်တည်းဟူသော ဤ အကြောင်းကြောင့်လည်း။
သုဂတော=သုဂတမည်တော်မူ၏။
- ၃။ သောဘဂဝါ=သို့မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဣတိပိ ဣမိနာစ
ကာရဏေန=ထိုထိုမဂ်ဖြင့် ပယ်သတ်ပြီးသော ကိလေ
သာရန်ကို မပြန်စေပဲ လွှဲသွန်ရှောင်ရှား ကြွသွားတော်မူ
တတ်သည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသော ဤ အကြောင်း
ကြောင့်လည်း။ သုဂတော=သုဂတမည်တော်မူ၏။
- ၄။ သောဘဂဝါ=ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဣတိပိ ဣမိနာစ
ကာရဏေန= ဒီပင်္ကရာ မြတ်စွာ ပရမေ ခြေတော်ရင်းမှ
စ၍ ပေခမိမဏ္ဍိုင် မြှီးကိုင်တိုင်အောင် မဖောက်မပြန်
လာတော်မူတတ်သည်၏ အဖြစ် တည်းဟူသော ဤ
အကြောင်းကြောင့်လည်း။ သုဂတော=သုဂတမည်တော်
မူ၏။

၅။ သောဘဂဝါ-ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣတိပိ ဣမိနာစ
 ကာရဏေန-စကားခြောက်ခွန်း လှည့်ထွန်းဘိ ကျိုးရှိ
 ဟုတ်မှန် သူနာ၍လို့ မနာလိုအား စကားနှစ်ခွန်းကို
 ကောင်းညွှန်းဟောကြားတော် မူတတ်သည်၏ အဖြစ်
 တည်းဟူသော ဤအကြောင်း ကြောင့်လည်း။ သု
 ဂတော-သုဂတ မည်တော်မူ၏။

၅-လောကဝိဒ္ဓ ဂုဏ်တော်အနက် ၁-ပါး

၁။ သောဘဂဝါ-ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣတိပိ ဣမိနာစ
 ကာရဏေန-အခါရလေ့စက သတ္တလောက ဩကာသ
 လောကဟု ဆိုအပ်သောလောကသုံးပါးကိုကိစ္စသဘော၊
 ကိစ္စ သဘော၏ အကြောင်း ချုပ်ရာ ချုပ်ခြင်း၏
 အကြောင်းအားဖြင့် အကြွင်းမဲ့ သိတော်မူတတ်သည်၏
 အဖြစ်တည်းဟူသော ဤအကြောင်း ကြောင့်လည်း။
 လောကဝိဒ္ဓ-လောကဝိဒ္ဓမည်တော်မူ၏။

၆-အနုတ္တရော ၁-နက်၊ အနုတ္တရောပုရိသဒမ္မသာရေထိ ၂-နက်
 (၂-ရပ် ၃-နက်)

၁။ သောဘဂဝါ-ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣတိပိ ဣမိနာစ
 ကာရဏေန-သီလ သမာဓိ အစရှိသော ဂုဏ်တော်ဖြင့်
 ကိုယ်တော်ထက် ထူးမြတ်သောသူ ကိုယ်တော်နှုတ်
 သောသူ ရှိတော်မူသည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသော

ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း။ အနုတ္တရော=အနုတ္တရ
မည်တော်မူ၏။

၂။ သောဘဂဝါ=ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣတိပိ ဣမိနာစ
ကာရဏေန=ပဓာန အားဖြင့် လူယောကျ်ား၊ နတ်
ယောကျ်ား၊ တိရစ္ဆာန် ယောကျ်ားတို့ကို ဆုံးမတော်
မူတတ်သည်၏ အဖြစ်တည်း ဟူသော အကြောင်း
ကြောင့်လည်း။ ပုရိသဒမ္ပသာရထိ= ပုရိသဒမ္ပသာရထိ
မည်တော်မူ၏။

၃။ သောဘဂဝါ=ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣတိပိ ဣမိနာစ
ကာရဏေန=မယဉ် ကျေး သူ ယဉ်ကျေး ပြီးသူတို့ကို
အတုမဲ့ ဆုံးမတော်မူတတ်သည်၏ အဖြစ်တည်း ဟူသော
ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း။ အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္ပ
သာရထိ=အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္ပသာရထိ မည်တော်မူ၏။

၇-သတ္ထာ ဒေဝမနုဿာနံ ဂုဏ်တော်အနက် ၂-ပါး

၁။ သောဘဂဝါ=ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣတိပိ ဣမိနာစ
ကာရဏေန=လူနတ်ဗြဟ္မာသတ္တဝါတို့၏ ဆရာဖြစ်တော်
မူသည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသော ဤအကြောင်းကြောင့်
လည်း။ သတ္ထာဒေဝမနုဿာနံ= သတ္ထာဒေဝမနုဿာနံ
မည်တော်မူ၏။

၂။ သောဘဂဝါ=ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣတိပိ ဣမိနာစ
ကာရဏေန=လှည်းကုန်သည်တို့ကို ခရီးခဲမှ ဘေးလွတ်

ရာသို့ ထုတ်ဆောင်တော် မူတတ်သော လှည်းမှူးပမာ သတ္တဝါတို့ကို ဇာတိကန္တာရအစရှိသောခရီးခဲမှန်ဗွာန်သို့ ထုတ်ဆောင်တော် မူတတ်သည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသော ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း။ သတ္တာဒေဝ မနုဿာနံ- သတ္တာဒေဝမနုဿာနံမည်တော်မူ၏။

ဂ-ဗုဒ္ဓဂုဏ်တော်အနက် ၂-ပါး

- ၁။ သောဘဂဝါ=ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣတိပိ ဣမိနာစ ကာရဏေန=သဗ္ဗညုတဉာဏ်ဖြင့် ဥပယျာဓိ တရား ပါးကို သိတတ်မူတတ်သည်၏အဖြစ်တည်းဟူသော ဤ အကြောင်းကြောင့်လည်း။ ဗုဒ္ဓေါ-ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏။
- ၂။ သောဘဂဝါ=ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣတိပိ ဣမိနာစ ကာရဏေန=အရဟတ္တမဂ် ဉာဏ်တော်မြတ်ဖြင့် လေးရပ် သော သစ္စာတို့ကို သိတတ်၊ သိစေတော် မူတတ်သည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသော ဤအကြောင်း ကြောင့် လည်း။ ဗုဒ္ဓေါ-ဗုဒ္ဓမည်တော်မူ၏။

ဇ-ဘဂဝါဂုဏ်တော်အနက် ၈-ပါး

- ၁။ သောဘဂဝါ=ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣတိပိ ဣမိနာစ ကာရဏေန=ဣဿရိယ၊ ဓမ္မ၊ ယသ၊ သီရိ၊ ကာမ၊ ပယတ္တ မည် ဘုန်းခြောက်လီနှင့် ပြည့်စုံတော် မူတတ်သည်၏

အဖြစ်တည်းဟူသော ဤအကြောင်း ကြောင့်လည်း။
ဘဂဝါ=ဘဂဝါ မည်တော်မူ၏။

၂။ သောဘဂဝါ=ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣတိပိ ဣမိနာစ
ကာရဏေန= မဂ်ဖိုလ်စသည် မွေ့ရတနာ အရိယာကို
ထင်စွာပိုင်းခြား အဖို့အားဖြင့် ဟောကြား ဝေဖန်
တော် မူတတ်သည်၏ အဖြစ်တည်း ဟူသော ဤ
အကြောင်းကြောင့်လည်း။ ဘဂဝါ=ဘဂဝါ မည်တော်
မူ၏။

၃။ သောဘဂဝါ=ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣတိပိ ဣမိနာစ
ကာရဏေန= သေးတန်သော ပစ္စည်းကို ခံယူခြင်းငှာ
ထိုက်သော အဖို့ရှိတော်မူသည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသော
ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း။ ဘဂဝါ=ဘဂဝါ မည်
မည်တော်မူ၏။

၄။ သောဘဂဝါ=ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣတိပိ ဣမိနာစ
ကာရဏေန= အလုံးစုံသော တရားတို့ကို ဝေဖန်ခွဲခြား၍
ဟောကြားတော်မူ တတ်သည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသော
ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း။ ဘဂဝါ=ဘဂဝါ မည်
တော်မူ၏။

၅။ သောဘဂဝါ=ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣတိပိ ဣမိနာစ
ကာရဏေန= မင်း ငါးပါးကို ထွားထွား ညက်ညက်
ချိုးဖွဲ့ဖျက်ဆီးတော်မူတတ်သည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသော

ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း။ ဘဂဝါ=ဘဝါမည်တော်
မူ၏။

၆။ သောဘဂဝါ=ထိုမြတ်စွာ ဘုရားသည်။ ဣတိပိ ဣမိနာစ
ကာရဏေန=ဒါန၊ သီလ အစရှိသော ပါရမီဘော်၏
အထွတ်အထိပ်သို့ရောက်သောဘုန်းတော်နှင့်ပြည့်စုံတော်
မူသည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသော ဤအကြောင်းကြောင့်
လည်း။ ဘဂဝါ=ဘဂဝါမည်တော်မူ၏။

၇။ သောဘဂဝါ=ထိုမြတ်စွာ ဘုရားသည်။ ဣတိပိ ဣမိနာစ
ကာရဏေန=ဘဝဂံ အဆုံး ဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်သို့
သွားရောက်တော်မူတတ်သည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသော
ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း။ ဘဂဝါ=ဘဂဝါမည်
တော်မူ၏။

၈။ သောဘဂဝါ=ထိုမြတ်စွာ ဘုရားသည်။ ဣတိပိ ဣမိနာစ
ကာရဏေန=အရိံအသေ အလေးပြုအပ်သော ကျေးဇူး
နှုတ်ယှဉ်သည်ဖြစ်၍ ဗြဟ္မာနတ်လူတို့၏ အလေး အမြတ်
ပြုရာ ဆရာတဆူဖြစ်တော်မူသည်၏အဖြစ်တည်းဟူသော
အကြောင်းကြောင့်လည်း။ ဘဂဝါ=ဘဂဝါမည်တော်
မူ၏။

ပီတိကို ယေဝယအားဖြင့် ဆင်ခြင်

ယင်းသို့ဘုရားရှင်၏ဂုဏ်တော်များကိုအဖန်ဖန်ရှုဆင်ခြင်လျှင်
ဂမ်းမြောက်ခြင်း ပီတိများ ဖြစ်လာပါလိမ့်မည်။ ယင်းပီတိကို

ကုန်တတ်သော ငယ်သဘောအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပျက်တတ်သော ငယ်သဘောအားဖြင့် လည်းကောင်း ရှုဆင်ခြင်ရာ၏။

ဗုဒ္ဓါနုဿတိ ဘာဝနာအကျိုး အာနိသင်

ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ဗုဒ္ဓါနုဿတိ ဘာဝနာကို မဆုတ်မနစ်ပွားများခဲ့လျှင်ရာဂ၊ ဒေါသ၊ မေဃဟန့်ပိဏ်သော စိတ်ဖြစ်နိုင်ပဲ ဂုဏ်တော်ဝယ် စွဲမြဲဖြောင့်တော်သောစိတ်ဖြစ်ကာ ခန္ဓိမသထေ နိမိတ်လမ်းဖြောင့်တန်းစိုက်စိတ်ပြေးဝင်လျက်ရှိလေ၏။ ထို့အခါ ရာဂစသည် မနှိပ်စက်နိုင်သဖြင့် နိဝရဏ ကင်းကွင်း၍ ဝိတက်၊ ဝိစာရ၊ ပီတိ၊ သုခ၊ ကေဂ္ဂတာ အင်္ဂါငါးပါးရှိသော ဥပစာရဈေးကို ရလေ၏။ ဂုဏ်တော်တခုသည်ပင်လျှင် ငရုတ်ဖြစ်၍ နက်နဲလှသဖြင့် ရေနက်ငယ် လှေနှစ်သက်သို့ သထေဘာဝနာစိတ် ရပ်တည်၍ ရေနိုင်သောကြောင့်လည်းကောင်း၊ များလှစွာသော ဂုဏ်တော်တို့ကို အောက်မေ့ခြင်းဖြင့် စုပ်စုပ် နှစ်နှစ် သက်ဝင် ယုံကြည်ရ သောကြောင့် လည်းကောင်း အပ္ပနာဈေးကို မှုကား မဖြစ်စေနိုင်ဟု မှတ်သားရ၏။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ ဘာဝနာကို ပွားများ အားထုတ်သူသည်-

- ၁။ ဘုရားမြတ်စွာ၌ များစွာရိုသေမှုရှိခြင်း၊
- ၂။ တုပ်ဝပ်ကျိုးနွံမှုများခြင်း၊
- ၃။ သဒ္ဓါ သတိ ငြိမ်းပြန့်ပြောခြင်း၊
- ၄။ ကုသိုလ်ပုညပြန့်ပြောခြင်း၊
- ၅။ ပီတိပါမောဇ္ဇာများခြင်း၊

- ၆။ ဘေးငယ်ဘေးကြီး အသီးသီးကို သည်းခံနိုင်ခြင်း၊
- ၇။ ဆင်းရဲဒုက္ခကို မကြောက်တတ်ခြင်း၊
- ၈။ ဘုရားသဗ္ဗညုတနှင့်အတူနေရ၏ဟူသော အမှတ်သညာကို ရခြင်း၊
- ၉။ ဗုဒ္ဓါနုဿဘိဘာဝနာ စွဲနုကိုန်းအောင်းရာ ဤခန္ဓာကိုယ်သည် စေတီနှင့်တူခြင်း၊
- ၁၀။ အပူဇော်ခံထိုက်ခြင်း၊
- ၁၁။ ဘုရားဖြစ်ရန် စိတ်ညွတ်ခြင်း၊
- ၁၂။ မကောင်းမှုပြုစရာကြုံလျှင် ဘုရားရှင်မြင်ရသည့်အတိုက် ဟိရီဩတ္တပ္ပဝင်ခြင်း၊
- ၁၃။ ယင်း ဗုဒ္ဓါနုဿဘိ ဥပစာရဈာန် သမာဓိ၌ တည်၍ ဝိပဿနာပွားများလျှင် မဂ်ဖိုလ်ရနိုင်ခြင်း၊
- ၁၄။ မဂ် ဖိုလ် မရလျှင် လူ့ရပ် နတ်ထံ သူတို့ ဘုံဘဝ၌ လားရခြင်းဟူသော အကျိုးများကို ရရှိလေသည်။
- (ဆောင်) ဘုရားပရမေ၊ရိုးသကျိုးနှင့် တဖန်သဒ္ဓါ၊ ပညာသတိ၊ ပြန့်ပြောတို၏၊ သိလေတံ၊ ပုညပွားစီး၊ ပီတိပါမောဇ္ဇ၊ လွန်များလှ၏။ ဘယဘေရဝ၊ ဒုက္ခတန်တန်၊ သည်း

ညည်းခံ၏၊ ဘုန်းလျှံပရမေ၊ တူကွနေရ၊ သညာရလေ၊
စေတီအိမ်တူ၊ ရှုပကာယ၊ ဗုဒ္ဓဖြစ်ရန်၊ စိတ်ညွတ်ပြန်တိ၊
ဟိရိသြတ္တပ္ပ၊ ထင်လာရနှင့်၊ မဂ္ဂဗလ၊ မသိရလျှင်၊
ဘုံခွင်သုဂတိ စံရတိသည်၊ ဗုဒ္ဓါနုဿဘိ၊ စွမ်းရည်
တည်း။

ယင်း ဗုဒ္ဓါနုဿတိဘဝနာ၏မျှားမြတ်သော အကျိုးရှိသည်
ဖြစ်ရကား ဝိသုဒ္ဓိဇက် အဋ္ဌကထာ၌ ကျမ်းပြုလိမ္မာ အဋ္ဌကထာ
ဆရာသည်—

တသ္မာ ဟဝေ အပ္ပမာဒံ၊ ကယိရာထ သုခမသော။
ဧဝံ မဟာနုဘာဝါယ၊ ဗုဒ္ဓါနုဿတိယာ သဒါ-

ဟူသောဂါထာဖြင့် ဗုဒ္ဓါနုဿတိဘဝနာ ပွားများရန် တိုက်
တွန်းတော်မူခဲ့လေသည်။

ဂါထာအနက်။ ။ တသ္မာ=သို့သို့ ဗုဒ္ဓါနုဿတိဘဝနာ၏
အကျိုးအာနိသင် အလွန်လျှင်များသည်
၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သုခမသော=သဗ္ဗညု ဘုရားမြတ်၌ လေး
မြတ်ကြည်ဖြူကောင်းသော အသိဉာဏ်ရှိသူသည်။ ဟဝေ=စင်စစ်
ကေနိ အမှန်အားဖြင့်။ ဧဝံ မဟာနုဘာဝါယ=သို့စင်ကလောက်
မြားမြောက်သော အာနုဘော်ရှိသော။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိယာ=ဘုရား
စီနော် မြတ်ဂုဏ်တော်ကို ကော်ရော် လေးမြတ် ဖန်ဖန်မပြတ်
ပွားများမှု၌။ သဒါ=နေ့ရော ညဉ့်ပါ အခါခပ်သိမ်း၊ အပ္ပမာဒံ=

ဂုဏ်တော်ထုံဇွေ ယောဂီလေ့ဖြင့် မင်္ဂလာခြင် ကို။ ကယ်ဆုထ=ကြုံ
တောင့်ကြံခဲ ဤသဘာဝနာပွဲဝယ် အားခဲ၍သာ ပွားများကြီး
ကိုတ် အားထုတ်ပြုလုပ်ရာသတည်း။

ဗုဒ္ဓါနုဿတိထုံသော မိဖုရားစောလုံ

သက္ကရာဇ် ၆၁၇-၆၄၈-တွင် မုဂံပြည်၌ မင်းပြုသော နရ
သီဟပတေ့မင်းကြီး၏ မိဖုရားစောလုံသည် မင်းကြီးစားတော်
ဝယ် ဆေးထည့်သဖြင့် မင်းကြီးသိ၍ စစ်မေးလေရာ မိဖုရား
စောလုံက - ဟယ် ... ပန်းပွတ်သည်မြေး၊ နွေအခါ ရေဖျန်း
ကစားစဉ် ခောင်းငယ်ကို နှုတ်ထည့်၍ အများ ရွှေတွင်အဝတ်
အစား ဦးဆံ ရွဲရွဲစိုအောင် ရေပက်စေရသလော၊ နဖီကို ငါ
နှလုံးဆောင့်၍ကြံသည်ဆိုလေ၏။

ထို့အခါ မင်းကြီးသည် လွန်စွာ ဒေါသထွက်သဖြင့် ငန်းဖဲ
တထောင်ခေါ်၍ သံကျပ်စင် ပြုလုပ်ပြီးလျှင် ကျပ်တင်ရည်ဟု
အမိန့်ချ၏။ စောလုံသည်သံကျပ်စင်မပြီးမီကဲ့-ရက်ပတ်လုံးသိတင်း
သိသ ဆောက်တည်၍ အဘိဓမ္မာတရားနာယူ၍ ဘုရားဂုဏ်တော်
များကိုနေ့စဉ်ပြောတ်ပွားများ၏။ သံကျပ်စင်ပြီးသောအခါမိဖုရား
စောလုံသည် ဘုရားဂုဏ်တော်ကို အောက်မေ့ကာ သံကျပ်စင်ရဲရဲ
ပေါ်သို့ တက်ရာ ၃-ကြိမ်တိုင် မီးငြိမ်း၏။ ထို့နောက် “ငါသည်
တထောင်ခေါ် ကျပ်စင်၍ ပျောက်စေသော” ဟု ငတ္တနားပြုလေရာ
မီးငြိမ်းသတည်း။

ထိုမှတပါး မဟာကပ္ပိနမင်းကြီးသည် အဓတိ တထေခင်နှင့်
 တကွ ဂုဏ်တော်ဆင်ခြင်၍ မြစ် ၃-တန်ကို မြင်းစီး၍ ကူးနိုင်ကြလေ
 သည်။ အနော်ဇာဒေဝီအမှူးရှိသော အမျိုးသမီး တထောင်တို့
 သည် ဂုဏ်တော်ဆင်ခြင်၍ ရထားစီးကာ မြစ် ၃-တန်ကို ကူးနိုင်
 ကြလေသည်။ လူတယောက်သည် ဂုဏ်တော်ကိုဆင်ခြင်၍ အစီရ
 ဝတီမြစ်ကိုကူးလေသည်။ အနာထပိဏ်သဌေးကြီးသည် ဂုဏ်တော်
 ကို ဆင်ခြင်၍ ဘုရားဖူးသွားရာ ကိုယ်ရောင်ထွန်းပလာ၏။ ဤသို့
 စသည်ဖြင့် အကျိုးအခံသင် များလှပေသည်။

မေတ္တာဘာဝနာ

(၁) သတ္တဝါများကိုကောင်းလှစွာမြင်အကျိုးတိုလိကား
 မှမေတ္တာ။ (၂) ဒုက္ခိတသတ္တဝါ ပညတ်ကံ အာရုံပြု၍ အနား
 ခြင်းတရား။ (၃) သုခိတသတ္တဝါ ပညတ်ကံ အာရုံပြု၍ ခမ်း
 မြောက်ခြင်းမုဒိတာ။ (၄) သတ္တဝါပညတ်ကံ အာရုံပြု၍ လျစ်
 လျူရှုခြင်းသဘော ဥပေက္ခာဟူသော-ဤ ၄-ပါးတွင် သမာဓိ
 ပါးစွာ နေခြင်းသည် ဗြဟ္မဝိဟာရခြင်းနှင့် တူသောကြောင့်
 ဤ ၄-ပါးကို ဗြဟ္မဝိဟာရဟု ခေါ်သည်။ ယင်းဗြဟ္မဝိဟာရ
 စိတ်ကိုထုံမွမ်းထားခြင်းကို ဗြဟ္မဝိဟာရ ဘာဝနာဟု ခေါ်သည်။

မေတ္တာပို့ရာ စေတနာဖြင့် ထုံမွမ်းခြင်းကို မေတ္တာဘာဝနာဟု
 ခေါ်သည်။ ယင်းမေတ္တာဘာဝနာကို-အားလုံး သတ္တဝါတို့

ဘေးရန်ခပ်သိမ်း ကင်းငြိမ်းကြပါစေ၊ ကြောင့်ကြခပ်သိမ်း ကင်း
ငြိမ်းကြပါစေ၊ ဆင်းရဲခပ်သိမ်း ကင်းငြိမ်းကြပါစေ၊ နှလုံးစိတ်ဝမ်း
ငြိမ်းချမ်းကြပါစေ-ဟူ၍လည်း အကျဉ်းပွားများရာ၏။

မြန်မာလို အထူးမေတ္တာပို့

- (၁) ငါ့ဟုခေါ်ရာ ဤခန္ဓာ ချမ်းသာကိုယ်စိတ်မြဲပါစေ။
ဘေးရန်ပယ်ရှင်း စိုးရိမ်ကင်း ဆင်းရဲမရှိဖြစ်ပါစေ။
- (၂) ဓာတာ ပိတာ ဤနှစ်ဖြူ ချမ်းသာကိုယ်စိတ်မြဲပါစေ။
ဘေးရန်ပယ်ရှင်း စိုးရိမ်ကင်း ဆင်းရဲမရှိဖြစ်ပါစေ။
- (၃) အာစရိယာ မြတ်ဆရာ ချမ်းသာကိုယ်စိတ်မြဲပါစေ။
ဘေးရန်ပယ်ရှင်း စိုးရိမ်ကင်း ဆင်းရဲမရှိဖြစ်ပါစေ။
- (၄) ဣတိမိတ္တာ ဆွေသဟာ ချမ်းသာကိုယ်စိတ်မြဲပါစေ။
ဘေးရန်ပယ်ရှင်း စိုးရိမ်ကင်း ဆင်းရဲမရှိဖြစ်ပါစေ။
- (၅) ကိုယ်မှာ စောဇီလာ နတ်ဒေဝါ ချမ်းသာ ကိုယ်စိတ်
မြဲပါစေ။
ဘေးရန်ပယ်ရှင်း စိုးရိမ်ကင်း ဆင်းရဲမရှိဖြစ်ပါစေ။
- (၆) အိမ်ခြံစောင်လာ နတ်ဒေဝါ ချမ်းသာကိုယ်စိတ်မြဲပါစေ။
ဘေးရန်ပယ်ရှင်း စိုးရိမ်ကင်း ဆင်းရဲမရှိဖြစ်ပါစေ။
- (၇) မြို့ရွာစောင်လာ နတ်ဒေဝါ ချမ်းသာကိုယ်စိတ်မြဲပါစေ။
ဘေးရန်ပယ်ရှင်း စိုးရိမ်ကင်း ဆင်းရဲမရှိဖြစ်ပါစေ။

- (၈) တောစတင်စေငိုလာ နတ်ဒေဝါ ချမ်းသာကိုယ်စိတ်
မြဲပါစေ။
ဘေးရန်ပယ်ရှင်း စိုးရိမ်ကင်း ဆင်းရဲမရှိဖြစ်ပါစေ။
- (၉) ဘုမ္မစိုးမဟာ နတ်ဒေဝါ ချမ်းသာကိုယ်စိတ်မြဲပါစေ။
ဘေးရန်ပယ်ရှင်း စိုးရိမ်ကင်း ဆင်းရဲမရှိဖြစ်ပါစေ။
- (၁၀) ရုက္ခစိုးမဟာ နတ်ဒေဝါ ချမ်းသာကိုယ်စိတ်မြဲပါစေ။
ဘေးရန်ပယ်ရှင်း စိုးရိမ်ကင်း ဆင်းရဲမရှိဖြစ်ပါစေ။
- (၁၁) အဓကသစိုး နတ်မျိုးဒေဝါ အဖြာဖြာ ချမ်းသာကိုယ်
စိတ် မြဲပါစေ။
ဘေးရန်ပယ်ရှင်း စိုးရိမ်ကင်း ဆင်းရဲမရှိ ဖြစ်ပါစေ။

မရည်စူးသော အနာဓိဿ ဖေတ္တးပို့

- (၁) သဗ္ဗေသတ္တာ များသတ္တဝါ ချမ်းသာကိုယ်စိတ်မြဲပါစေ။
ဘေးရန်ပယ်ရှင်း စိုးရိမ်ကင်း ဆင်းရဲမရှိဖြစ်ပါစေ။
- (၂) သဗ္ဗေပါဏာ ထွက်သက်ဝင်သက်ရှိ သတ္တဝါ ချမ်းသာ
ကိုယ်စိတ်မြဲပါစေ။
ဘေးရန်ပယ်ရှင်း စိုးရိမ်ကင်း ဆင်းရဲမရှိ ဖြစ်ပါစေ။
- (၃) သဗ္ဗဘူတာ ကိုယ်ထင်ရှားရှိသတ္တဝါ ချမ်းသာကိုယ်စိတ်
မြဲပါစေ။
ဘေးရန်ပယ်ရှင်း စိုးရိမ်ကင်း ဆင်းရဲမရှိ ဖြစ်ပါစေ။

- (၄) သဗ္ဗေ ပုဂ္ဂလာ မုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါ ချမ်းသာ ကိုယ်စိတ်
မြဲပါစေ။
ဘေးရန်ပယ်ရှင်း စိုးရိမ်ကင်း ဆင်းရဲမရှိ ဖြစ်ပါစေ။
- (၅) သဗ္ဗေအတ္တဘာဝပရိယာဇနော အတ္တဘောမ္မာကျုံးဝင်ဇာ
သတ္တဝါ ချမ်းသာကိုယ်စိတ် မြဲပါစေ။
ဘေးရန်ပယ်ရှင်း စိုးရိမ်ကင်း ဆင်းရဲမရှိ ဖြစ်ပါစေ။

ရည်စူးသော သြဇာသမေတ္တာပို့

- (၁) သုဗ္ဗာ ဣတ္ထိယော ထူပြောလုံးစုံ အပုံများစွာ မိန်းမတို့
မှ ချမ်းသာကိုယ်စိတ် မြဲပါစေ။
ဘေးရန်ပယ်ရှင်း စိုးရိမ်ကင်း ဆင်းရဲမရှိဖြစ်ပါစေ။
- (၂) သဗ္ဗေ ပုရိသာယောကျ်ားများမှ ချမ်းသာ ကိုယ်စိတ်
မြဲပါစေ။
ဘေးရန်ပယ်ရှင်း စိုးရိမ်ကင်း ဆင်းရဲမရှိဖြစ်ပါစေ။
- (၃) သဗ္ဗေ အနိယာ အနိယာ သူတော်မြတ်တို့မှ ချမ်းသာ
ကိုယ်စိတ် မြဲပါစေ။
ဘေးရန်ပယ်ရှင်း စိုးရိမ်ကင်း ဆင်းရဲမရှိဖြစ်ပါစေ။
- (၄) သဗ္ဗေ အနုရိယာ ပုထုဇဉ်တို့မှ ချမ်းသာ ကိုယ်စိတ်
မြဲပါစေ။
ဘေးရန်ပယ်ရှင်း စိုးရိမ်ကင်း ဆင်းရဲမရှိဖြစ်ပါစေ။

- (၅) သဗ္ဗေ ဒေဝါ နတ်တို့မှာ ချမ်းသာကိုယ်စိတ်မြဲပါစေ။
ဘေးရန်ပယ်ရှင်း စိုးရိမ်ကင်း ဆင်းရဲခဲရှိဖြစ်ပါစေ။
- (၆) သဗ္ဗေ မနုဿ လူတို့မှာ ချမ်းသာကိုယ်စိတ် မြဲပါစေ။
ဘေးရန်ပယ်ရှင်း စိုးရိမ်ကင်း ဆင်းရဲခဲရှိဖြစ်ပါစေ။
- (၇) သဗ္ဗေ ဝိနိပါတိကာ အပါယ်သား တို့မှာ ချမ်းသာ
ကိုယ်စိတ် မြဲပါစေ။
ဘေးရန်ပယ်ရှင်း စိုးရိမ်ကင်း ဆင်းရဲခဲရှိဖြစ်ပါစေ။

မေတ္တသုတ်လာ မေတ္တာပို့

- (၁) ကြောက်တတ်၊ မကြောက်တတ် နှစ်ချပ်များစွာ သတ္တဝါ
ချမ်းသာကိုယ်စိတ်မြဲပါစေ။
- (၂) မြင်ဖူး၊ မမြင်ဖူး နှစ်ဦးများစွာ သတ္တဝါ ချမ်းသာကိုယ်
စိတ်မြဲပါစေ။
- (၃) ဝေးနေ၊ နီးနေ နှစ်ထွေများစွာ သတ္တဝါ ချမ်းသာ
ကိုယ်စိတ် မြဲပါစေ။
- (၄) ဘဝဇာတ်သိမ်း၊ မသိမ်း များစွာ သတ္တဝါ ချမ်းသာ
ကိုယ်စိတ် မြဲပါစေ။
- (၅) ရှည်တို့အလတ် သုံးချပ်ခန့် သတ္တဝါ ချမ်းသာကိုယ်
စိတ်မြဲပါစေ။

- (၆) ကြီးငယ်အလတ် သုံးရပ်ခန္ဓာ သတ္တဝါ ချမ်းသာကိုယ်စိတ် မြဲပါစေ။
- (၇) ဆူကြုံအလတ် သုံးရပ်ခန္ဓာ သတ္တဝါ ချမ်းသာကိုယ်စိတ် မြဲပါစေ။

မေတ္တာဘာဝနာ ပါဠိအနုကံ

- (၁) အဟံ အဝေရာ ဟောမိ၊ အဗျာပဇ္ဈော ဟောမိ၊ အနိ သေဝ ဟောမိ၊ သုခိ အတ္တာနံ ပရိဟရာမိ။
- (၂) မာတာ ပိတု အာစရိယ ဉာတိမိတ္တသမူဟာ အဝေရာ ဟောန္တု၊ အဗျာပဇ္ဈော ဟောန္တု၊ အနိသာ ဟောန္တု၊ သုခိ အတ္တာနံ ပရိဟရန္တု။
- (၃) အာရက္ခ ဒေဝတာ ရုက္ခဌ ဒေဝတာ ဘုမ္မဌ ဒေဝတာ အာကသဌ ဒေဝတာ အဝေရာ ဟောန္တု၊ အဗျာပဇ္ဈော ဟောန္တု၊ အနိသာ ဟောန္တု၊ သုခိ အတ္တာနံ ပရိဟရန္တု။
- (၄) သဗ္ဗေ သတ္တာ သဗ္ဗေပါဏာ သဗ္ဗေဘူတာ သဗ္ဗေပုဂ္ဂလာ သဗ္ဗေအတ္တဘာဝပရိယာပန္နာ သုဗ္ဗာဏုတ္တိယော သဗ္ဗေ ပုရိသာ သဗ္ဗေအရိယာ သဗ္ဗေအနရိယာ သဗ္ဗေဒေဝါ သဗ္ဗေမနုဿာ သဗ္ဗေဝိနိပါတိကာ အဝေရာ ဟောန္တု၊ အဗျာပဇ္ဈော ဟောန္တု၊ အနိသာ ဟောန္တု၊ သုခိ အတ္တာနံ ပရိဟရန္တု၊ ဒုက္ခာ မုစ္ဆန္တု ယထာလဒ္ဓသမ္ပတ္တိတော မာဝိ ဂစ္ဆန္တု ကမ္မဿကာ။

(၅) ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ၊ ပတ္ထိမာယ ဒိသာယ၊ ဥတ္တရာယ ဒိသာယ၊ ဒက္ခိဏာယ ဒိသာယ၊ ပုရတ္ထိမာယ အနုဒိသိယ၊ ပတ္ထိမာယ အနုဒိသာယ၊ ဟဋ္ဌိမာယ ဒိသာယ၊ ဥပရိမာယ ဒိသာယ သဗ္ဗေသတ္တာ...ကမ္မဿကာ။

(၆) ဥဒ္ဓံ ယာဝ ဘဝဂ္ဂါ စ၊ အဓော ယာဝ အဝီစိတော။ သမန္တာ စက္ကဝါဠေသု ယေ သတ္တာ ပထဝီစရာ၊ အဗျာပဇ္ဈာ နိဝေရာ စ၊ နိဒုက္ခာ စ နုပ္ပဒ္ဒဝါ။

(၇) ဥဒ္ဓံ ယာဝ ဘဝဂ္ဂါ စ၊ အဓော ယာဝ အဝီစိတော။ သမန္တာ စက္ကဝါဠေသု ယေ သတ္တာ ဥဒကေစရာ၊ အဗျာပဇ္ဈာ နိဝေရာ စ၊ နိဒုက္ခာ စ နုပ္ပဒ္ဒဝါ။

(၈) ဥဒ္ဓံ ယာဝ ဘဝဂ္ဂါ စ၊ အဓော ယာဝ အဝီစိတော။ သမန္တာ စက္ကဝါဠေသု ယေသတ္တာ အာကာသေစရာ၊ အဗျာပဇ္ဈာ နိဝေရာ စ၊ နိဒုက္ခာ စ နုပ္ပဒ္ဒဝါ။

(၁) အဟံ=ငါသည်။ အဝေရာ=တုင်းပန့်တန် ရန်မရှိ သည်။ ဟောမိ=ဖြစ်ရလို၏။ အဗျာပဇ္ဈာ=စိုးရိမ် ကြောင့်ကြ ဗျာပါဒမရှိသည်။ ဟောမိ=ဖြစ်ရပါလို၏။ အနိဗောဓ=ဆင်းရဲ ခြင်းမရှိသည်။ ဟောမိ=ဖြစ်ရပါလို၏။ သုခိ=ချမ်းသာခြင်း ရှိ သည်ဖြစ်၍၊ အတ္တာနံ=မိမိကိုယ်ကို၊ ဗရိဟဿမိ=ရွက်ဆောင်နိုင်ရ ပါလို၏။

(၂) မာတာပိတု အာစရိယ ဉာတိမိတ္တသမူဟာဒ=မိဘဆရာ ဉာတကာမိတ်ဆွေ အပေါင်းတို့သည်။ အဝေရာ=ရန်မရှိကြကုန်

သည်။ ဟောန္တု = ဖြစ်ကြပါစေကုန်သတည်း။ အဗျာပဇ္ဈာ = စိုးရိမ်
 ကြောင့်ကြ ပျာပါဒ မရှိကြကုန်သည်။ ဟောန္တု = ဖြစ်ကြပါစေ
 ကုန်သတည်း။ အနိဿာ = ဆင်းရဲခြင်းမရှိကြကုန်သည်။ ဟောန္တု =
 ဖြစ်ကြပါစေကုန်သတည်း။ သုခိ = ချမ်းသာခြင်း ရှိကြကုန်သည်
 ဖြစ်၍။ အတ္တာနံ = မိမိကိုယ်ကို။ ပရိဟရန္တု = ရွက်ဆောင် နိုင်ကြ
 စေကုန်သတည်း။

(၃) အာရက္ခဒေဝတာ = ကိုယ်စောင့်နတ် တောစောင့်နတ်
 တောင်စောင့်နတ်တို့သည်လည်းကောင်း။ ရုက္ခဒေဝတာ = ရုက္ခ
 စိုးနတ်တို့သည် လည်းကောင်း။ ဘုမ္မဒေဝတာ = ဘုမ္မစိုးနတ်တို့
 သည်လည်းကောင်း။ အာကာသဒေဝတာ = အာကာသစိုး နတ်
 တို့ သည် လည်း ကောင်း။ အဝေရာ = ရန် မရှိကြကုန် သည်။
 ဟောန္တု = ဖြစ်ကြပါစေ ကုန်သတည်း။ အဗျာပဇ္ဈာ = စိုးရိမ်
 ကြောင့်ကြ ပျာပါဒမရှိကြကုန်သည်။ ဟောန္တု = ဖြစ်ကြ ပါစေ
 ကုန်သတည်း။ အနိဿာ = ဆင်းရဲမရှိကြကုန်သည်။ ဟောန္တု = ဖြစ်
 ကြပါစေကုန်သတည်း။ သုခိ = ချမ်းသာခြင်း ရှိကြကုန်သည်ဖြစ်၍။
 အတ္တာနံ = မိမိကိုယ်ကို။ ပရိဟရန္တု = ရွက်ဆောင် နိုင်ကြ ပါစေ
 ကုန်သတည်း။

(၄) သဗ္ဗေ = အလုံးစုံကုန်သော။ သတ္တဝ = အစုံခွံကပ်ငြိခြင်း
 ရှိကြကုန်သော။ ပါဏာ = သွက်သက် ဝင်သက် ရှိကြကုန်သော
 သတ္တဝတို့သည်လည်းကောင်း။ သဗ္ဗေ = အလုံးစုံကုန်သော။ ဘူ
 တာ = ဥပပတ် ပဋိသန္ဓေ နေကြကုန်သော သူတို့သည် လည်း
 ကောင်း။ သဗ္ဗေ = အလုံးစုံကုန်သော ။ ပုဂ္ဂလာ = ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်

လည်းကောင်း။ သဗ္ဗေ=အလုံးစုံကုန်သော။ အတ္တဘာဝပရိယာ
 ပန္နာ=ခန္ဓာကိုယ် အတ္တတော၌ အကျုံးဝင်သောတို့သည် လည်း
 ကောင်း။ သဗ္ဗာ=အလုံးစုံကုန်သော။ ဣတ္ထိယော=မိန်းမတို့သည်
 လည်းကောင်း။ သဗ္ဗေ=အလုံးစုံကုန်သော။ ပုရိသာ=ယောကျ်ား
 တို့သည်လည်းကောင်း။ သဗ္ဗေ=အလုံးစုံကုန်သော။ အရိယာ=
 အရိယာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် လည်းကောင်း။ သဗ္ဗေ=အလုံးစုံ ကုန်
 သော။ အနရိယာ=ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်းကောင်း။ သဗ္ဗေ=
 အလုံးစုံကုန်သော။ ဒေဝါ=နတ်တို့သည်လည်းကောင်း။ သဗ္ဗေ=
 အလုံးစုံကုန်သော။ မနုဿာ=လူတို့သည်လည်းကောင်း။ သဗ္ဗေ=
 အလုံးစုံကုန်သော။ ဝိနိပါတိကာ=ဖရိုဖရဲပျက်စီး၍ကျတတ်သော
 အပါယ် သတ္တဝါ တို့သည်လည်းကောင်း။ အတ္ထိ=ရှိကြကုန်၏။
 တေသဗ္ဗေ=ထိုအလုံးစုံကုန်သော သတ္တဝါတို့သည်။ အဝေရာ=
 တွင်းပန့်စိတ်နှင့် ရန်မရှိကြကုန်သည်။ ဟောန္တု=ဖြစ်ကြပါစေကုန်
 သတည်း။ အဗျာပဇ္ဈာ=စိုးရိမ်ကြောင့်ကြ ပျာပါဒ ရှိကြကုန်
 သည်။ ဟောန္တု=ဖြစ်ကြပါစေကုန်သတည်း။ အနိသဒ္ဓ=ဆင်းရဲ
 ခြင်း မရှိကြကုန်သည်။ ဟောန္တု= ဖြစ်ကြပါစေကုန်သတည်း။
 သုခိ= ချမ်းသာခြင်း ရှိကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ အတ္တာနံ=မိမိကိုယ်
 ကို။ ပရိဟရန္တု= ရွက်ဆောင်နိုင်ကြပါစေ ကုန်သတည်း။
 ဒုက္ခာ=ဆင်းရဲ အပေါင်းမှ။ မုစ္ဆန္တု=လွတ်မြောက်နိုင်ကြပါစေ
 ကုန်သတည်း။ ယထာလဒ္ဓသမ္ပတ္တိတော= ရရှိမြဲ စည်းစိမ်
 ချမ်းသာမှု။ ဧဝံဂစ္ဆန္တု= ကောင်းကြ ပါစေကုန် သတည်း။
 ကမ္မဿကဓာ=ကံသလျှင် မိမိ ဥစ္စာရှိကြကုန်၏။

(၆၂၇:၈) ဥဒ္ဓံ=အထက်သို့၊ ယာဂဘဇဂ္ဂါစ=ဘဝဂ် တိုင်
 အောင် လည်း၊ ကောင်း၊ အဝေ=အောက်မှ၊ ယာဝအဝိစိ
 တော=အဝိစိတိုင်အောင် လည်းကောင်း၊ သမန္တာ=ထက်ဝန်း
 ကျပ်ဖြစ်ကုန်သော၊ စက္ကဝါဠေသု=စကြဝဠာတိုက်တို့၌၊ ယေ
 သတ္တာ=အကြင်သတ္တဝါတို့သည်၊ ပထဝီစရာ=မြေ၌ ကျက်စား
 ကြကုန်၏။ (ဥဒကေစရာ=ရေ၌ကျက်စားကြကုန်၏။ အာကာ
 သေစရာ=ကောင်းကင်၌ ကျက်စားကြကုန်၏။) တေသတ္တာ=
 ထိုသတ္တဝါတို့သည်၊ အပ္ပာပဇ္ဈာ=စိုးရိမ်ကြောင့်ကြ ပျာပါဒ
 မရှိကြကုန်သည်။ ဟောန္တု=ဖြစ်ကြပါစေကုန်သတည်း၊ နိဝေ
 ရာ စ=ရန်မရှိကြကုန်သည်သည်။ ဟောန္တု=ဖြစ်ကြပါစေကုန်
 သတည်း။ အနုပဒ္ဓဝါ=ကပ်၍ နှိပ်စက်တတ်သော ဘေးရန်မရှိ
 ကြကုန်သည်၊ ဟောန္တု=ဖြစ်ကြပါစေကုန်သတည်း။

ငါးရာနှစ်ဆယ် ရှစ်သွယ်မေတ္တာ

အနာဓိဿမေတ္တာ ၂၀။

- (၁) သဗ္ဗေ သတ္တာ အဝေရာ ဟောန္တု၊ အပ္ပာပဇ္ဈာ
 ဟောန္တု၊ အနိဿာ ဟောန္တု၊ သုခိ အတ္တာနံ ပရိဟ
 ရန္တု၊ (၄-ပါး)
- (၂) သဗ္ဗေ ပါဏာ အဝေရာ ဟောန္တု...ပရိဟရန္တု၊ (၄-
 ပါး)
- (၃) သဗ္ဗေ ဘူတာ အဝေရာ ဟောန္တု...ပရိဟရန္တု၊ (၄-
 ပါး)

- (၄) သဗ္ဗေ ပုဂ္ဂလာ အဝေရာ ဟောန္တိ....ပရိဟရန္တိ။ (၄-ပါး)
- (၅) သဗ္ဗေ အတ္တဘာဝပရိယာပန္နာ အဝေရာ ဟောန္တိ.... ပရိဟရန္တိ။ (၄-ပါး)

ဩဇာမေတ္တာ ၂၈။

- (၁) သဗ္ဗာ ဣတ္ထိယော အဝေရာ ဟောန္တိ....ပရိဟရန္တိ။ (၄-ပါး။)
- (၂) သဗ္ဗေ ပုရိသာ အဝေရာ ဟောန္တိ.... ပရိဟရန္တိ။ (၄-ပါး။)
- (၃) သဗ္ဗေ အရိယာ အဝေရာ ဟောန္တိ.... ပရိဟရန္တိ။ (၄-ပါး။)
- (၄) သဗ္ဗေ အနရိယာ အဝေရာ ဟောန္တိ.... ပရိဟရန္တိ။ (၄-ပါး။)
- (၅) သဗ္ဗေ ဒေဝါ အဝေရာ ဟောန္တိ.... ပရိဟရန္တိ။ (၄-ပါး။)
- (၆) သဗ္ဗေ မနုဿာ အဝေရာ ဟောန္တိ ပရိဟရန္တိ။ (၄-ပါး။)
- (၇) သဗ္ဗေ ဝိနိပါတိကာ အဝေရာ ဟောန္တိ....ပရိဟရန္တိ။ (၄-ပါး။)
- (အနောဓိသ ၂၀၊ ဩဇာမေတ္တာ ၂၈။ ၂-ရပ်ပေါင်း ၄၀။)

ဒိသာဗရဏ မေတ္တာ-၄၈၀

(၁) ပုရတ္တိဇနယ ဒိသာယ သဗ္ဗေသတ္တာ အဝေရာ ဟောန္တု၊
အဗျာပဇ္ဈာ ဟောန္တု၊ အနိဿာ ဟောန္တု၊ သုခိ အတ္တာနံ
ပရိဟရန္တု။

(ဤနည်းဖြင့် အနောဓိသ၊ ဩဓိသ စုံအောင် မေတ္တာ
ပို့ပါ။ ၄၈-ပါး)

(၂) ပစ္ဆိမဇနယ ဒိသာယ သဗ္ဗေသတ္တာ အဝေရာ ဟောန္တု၊
အဗျာပဇ္ဈာ ဟောန္တု၊ အနိဿာ ဟောန္တု၊ သုခိ
အတ္တာနံ ပရိဟရန္တု (စသည် ၄၈-ပါး)

(၃) ဥတ္တရာယ ဒိသာယ သဗ္ဗေသတ္တာ အဝေရာ ဟောန္တု၊
အဗျာပဇ္ဈာ ဟောန္တု၊ အနိဿာ ဟောန္တု၊ သုခိ
အတ္တာနံ ပရိဟရန္တု၊ (စသည် ၄၈-ပါး)

(၄) ဒက္ခိဏာယ ဒိသာယ သဗ္ဗေသတ္တာ အဝေရာ
ဟောန္တု၊ အဗျာပဇ္ဈာ ဟောန္တု၊ အနိဿာ ဟောန္တု၊
သုခိ အတ္တာနံ ပရိဟရန္တု၊ (စသည် ၄၈-ပါး)

(၅) ပုရတ္တိဇနယ အနုဒိသာယ သဗ္ဗေသတ္တာ အဝေရာ
ဟောန္တု၊ အဗျာပဇ္ဈာ ဟောန္တု၊ အနိဿာ ဟောန္တု၊
သုခိ အတ္တာနံ ပရိဟရန္တု၊ (စသည် ၄၈-ပါး)။

(၆) ပစ္ဆိမဇနယ အနုဒိသာယ သဗ္ဗေသတ္တာ အဝေရာ
ဟောန္တု၊ အဗျာပဇ္ဈာ ဟောန္တု၊ အနိဿာ ဟောန္တု၊
သုခိ အတ္တာနံ ပရိဟရန္တု၊ (စသည် ၄၈-ပါး)

- (၇) ဥတ္တရာယ အနုဒိဿာယ သဗ္ဗေ သတ္တာ အဝေရာ
ဟောန္တု၊ အဗျာဗဇ္ဈာ ဟောန္တု၊ အနိဿာ ဟောန္တု၊
သုခိ အတ္တာနံ ပရိဟရန္တု၊ (စသည် ၄၈-ပါး)
- (၈) ဒက္ခိဏာယ အနုဒိဿာယ သဗ္ဗေ သတ္တာ အဝေရာ
ဟောန္တု၊ အဗျာဗဇ္ဈာ ဟောန္တု၊ အနိဿာ ဟောန္တု၊
သုခိ အတ္တာနံ ပရိဟရန္တု၊ (စသည် ၄၈-ပါး)
- (၉) ဟေဋ္ဌိမာယ ဒိဿာယ သဗ္ဗေ သတ္တာ အဝေရာ
ဟောန္တု၊ အနိဿာ ဟောန္တု၊ သုခိ အတ္တာနံ ပရိဟ
ရန္တု၊ (စသည် ၄၈-ပါး)
- (၁၀) ဥပရိမာယ ဒိဿာယ သဗ္ဗေ သတ္တာ အဝေရာ
ဟောန္တု၊ အဗျာဗဇ္ဈာ ဟောန္တု၊ အနိဿာ ဟောန္တု၊
သုခိ အတ္တာနံ ပရိဟရန္တု၊ (စသည် ၄၈-ပါး)

ဤကား အရပ်ဆယ်ပါးဖြင့် မှတ်အပ်သော ဒိဿဗရဏ
မေတ္တာ ၄၈၀-ဖြစ်၏။ အရပ် ၁၀-ပါးဖြင့် မှတ်အပ်သော
မေတ္တာရိုးရိုး ၄၈-ပါးနှင့်ပေါင်းလျှင် (၅၂၈-ပါး) ငါးရာနှစ်
ဆယ်ရှစ်သွယ်မေတ္တာဖြစ်သည်။

(ဆောင်) အနောဒိဿ၊ ဩဒိဿ၊ ထည့်ချပုဂ္ဂလာ။
အဝေရာမှ၊ ရှေးဦးစ၊ မြေးကံကြ တု(န္တု)
လေးဖြာ။
လေးဆယ့်ရှစ်ပါး၊ ပုဂ္ဂိုလ်များ၊ မမှားရသည်
သာ။

ယင်းကိုတထပ်၊ ဆယ်ပါးရပ်၊ မြွေကလတ်ပွား၊
ပြန်တာ။

အစွန်းရှစ်ဆယ်၊ လေးရာကယ်၊ ရဖွယ်မှန်လှစွာ။
လေးရာရှစ်ဆယ်၊ သင်္ချာဝယ်၊ လေးဆယ်ရှစ်
ဖြာ၊ ရောက်လေပါ။

ငါးရာ နှစ်ဆယ်၊ စွန်းရှစ် သွယ်၊ ပြည့်ဖွယ်
မယုတ်ရာ ။

မေတ္တာအကျိုး ၁၁-ပါး

မေတ္တာဘာဝနာ ပွားများ ရခြင်း၏ အကျိုး ၁၁-ပါးကို
ဘုရားရှင်ဟောတော်မူသည်။ ယင်း ၁၁-ပါးကား—

- (၁) ချမ်းသာစွာအိပ်ရခြင်း။
- (၂) ချမ်းသာစွာစားရခြင်း။
- (၃) အိပ်မက်ဆိုးမကပ်ခြင်း။
- (၄) လူတို့ချစ်ခင်ခြင်း။
- (၅) နတ်တို့ချစ်ခင်ခြင်း။
- (၆) နတ်များစောင့်ရှောက်ခြင်း။
- (၇) မီးအဆိပ်သည်တို့ မလောင်ခြင်း၊ မသင့်ခြင်း။

၁။ ဒက္ခိဏာရာမဘုရားကြီးဆရာတော်အရှင် ဦးဇာဂရာဘိဝံသ၏
လင်္ကာ။ မန္တလေးသာသနာ့စင် ၂။ ၇၁-ကြည့်။

- (၈) စိတ်တည်ကြည်၍ သမာဓိရလွယ်ခြင်း။
- (၉) မျက်နှာကြည်လင်ရှင်လန်းခြင်း။
- (၁၀) ကွယ်လွန်ခါနီးဝယ် မတွေ့စေခြင်း။
- (၁၁) အထက်အရဟတ္တဖိုလ်ကို မရလျှင် မေတ္တာဈာန်ကို ရ၍ ပြဟောပြည်သို့ လားရခြင်း—

အစးဖြင့် ၁၁-ပါးဖြစ်သည် ။

(ဆောင်) မေတ္တာအကျိုး၊ ဆယ့်တမျိုးကား၊ မှတ်သား ဖွယ်ရာ၊ ကောင်းလှပ၏၊ ချမ်းသာအိပ်နှိုး၊ အိပ်မက် ဆိုးလည်း၊ တစိုးတစိ၊ မမက်ဘဲ တောင်း၊ လူပေါင်းချစ်ခင်၊ ထက်ခွင်ဒေဝ၊ နတ်များစွာလည်း၊ လေးစားချစ်ခင်၊ မြတ်နိုး ကြင်ပီး၊ မီးဆိပ်စသား၊ ရှောင်ရှားကင်းကွာ၊ စိတ်မှတည်ကြည်၊ မျက်နှာကြည်ပေ၊ သေခါ နီးဝယ်၊ ကင်းကွယ်တွေဝေ၊ သေရမူချ၊ ဈာန် မေတ္တာ၊ မကွာလှလှ၊ ရုက္ခီရလျက်၊ ထက်ရပ် ပြဟော၊ စံနေရသည်။ မှတ်လေ မေတ္တာပွား ကျိုးတည်း။

မေတ္တာပွား ဆွမ်းစား ဆွမ်းခံ

ရဟန်းသမဏေများမှာ ဆွမ်းစားလျှင်၊ သို့မဟုတ် ဆွမ်းခံလျှင် ဆွမ်းဒါယကာ ဆွမ်းဒါယိကာမတို့ကို မေတ္တာပို့လိုက်ရ၏။ စိတ်ထဲက ဆွမ်းဒါယကာ၊ ဒါယိကာမတွေ ကိုယ်စိတ် နှစ်ဖြာ ချမ်းသာကြပါစေသည်ဖြင့် မေတ္တာပို့ရ၏။

အလွန်လျှင် တိုတောင်းလှသော လက်တတွတ် ကာလတွင် မေတ္တာပွားများလျှင်ပင် ဘုရားဗိမ္ဗာန် အဆုံးအမတော်ကို လိုက်နာပြုကျင့်ရာ ရောက်ကြောင်း သဒ္ဓါကြည်ဖြူလှဒါန်းသည့် ဒကာ၊ ဒကာမတို့၏ ဆွမ်းကိုစားသိုက်ကြောင်း၊ များစွာပွားများလျှင်ကား ဆိုဖွယ်ရာမရှိ အတိုင်းမသိ အကျိုးအာနိသင်ရှိကြောင်း၊

အစ္ဆရာသင်္ဃာတမတ္တမို့ စေ ဘိက္ခုဝေ ဘိက္ခု မေတ္တာ စိတ္တံ အာသေဝတိ၊ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခုဝေ ဘိက္ခု အရိတ္တဈာနော ဝိဟရတိ၊ သတ္တုသာသနကရော ဩဝါဒ ပဋိကရော အမောသံ ရဋ္ဌိဏ္ဍံ ဘုဉ္ဇတိ၊ တော ပန ဝါဒေါ ယေန ဗဟုလိကရောန္တိ -

ဟု ဟောတော်မူ၏။

မေတ္တာပွား ဆွမ်းခံသည့် အရှင်သုဘူတိမထေရိ

ကိလေသမရှိပဲ နေလေ့ရှိသော ရဟန်းတို့တွင် တေဒုဂ်နှင့် အလှူခံထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် တေဒုဂ်ရ အနာထပိဏ်သဌေး

၏ ညီတော် ဖြစ်သော အရှင်သုဘူတိမထေရ်သည် ထာဝစဉ်
မေတ္တာဖြင့် နေလေ့ရှိတော်မူ၏။ ဆွမ်းခံရာ အိမ်ပေါက်တိုင်းမှ
ပင် ရွှေထုပ် ငွေထုပ်ကြီး စိန်ထုပ်ကြီးများကို ချပေးသကဲ့သို့
မေတ္တာပွား၍သာ ဆွမ်းခံလေ့ရှိသည်။

မေတ္တာစျာန်ဖြင့် နေက နိဗ္ဗာန်ရနိုင်

မေတ္တာကမ္မဋ္ဌာန်း မေတ္တာဘာဝနာအလုပ်ကို ကြိုးပမ်းအား
သစ်သော ရဟန်းများ၊ မေတ္တာအစွမ်းဖြင့် တိုက် စတုတ္ထစျာန်ကို
ဖြစ်စေသော ရဟန်းများ နိဗ္ဗာန်ကို သိမြင်နိုင်ကြောင်း—

မေတ္တာဝိဟာရီ ယောဘိက္ခု၊ ပဿန္နော ဗုဒ္ဓ သာသနော၊
အဓိဂစ္ဆေ ပဒံ သန္တံ၊ သင်္ခါရုပသမံ သုခံ၊ —

ဟူ၍ ဟောတော်မူသည်။

ဂါထာအနက်။ ။ မေတ္တာဝိဟာရီ=နေညဉ့်မကွာ မေတ္တာ
ဖြင့်နေလေ့ရှိသော။ ယောဘိက္ခု=အကြင်ရဟန်းသည်။ ဗုဒ္ဓ
သာသနော=ဘုရားမြတ်စွာ သာသနာတော်၌၊ ပဿန္နော=သဒ္ဓါ၊
ရွှန်းစို ကြည်ညို၏။ သောဘိက္ခု=မေတ္တာဖြင့်ပျော် ထို ရဟန်း
တော်သည်။ သင်္ခါရုပသမံ=ရုပ်နာမ်နှစ်ဝ သင်္ခါရဟု အပ္ပမသန်း
ငြိမ်းချမ်းရာလည်းဖြစ်သော။ သုခံ=ချမ်းသာအစစ် ကျေနပ် ဖြစ်
ပေသော။ သန္တံ ပဒံ=သန္တိသုခ ငြိမ်းချမ်းလှသည့် အမတသမိုက်

အမြိုက်ခေတ်ကို။ အဓိဂစ္ဆေ=မျက်မှောက် ကိုယ်တိုင် သိမြင်နိုင်ပေ၏။

အသုဘ ဘာဝနာ

အသုဘဘာဝနာကိုလည်း အောက်ပါအတိုင်း ဆက်လက်စွမ်းပျားရ၏။

ဝိညာဉ်ကင်းကွေ သူသေကောင်သည် မတမီတယ် သကဲ့သို့ အသက်ဝိညာဉ် ရှင်နေသော ဤခန္ဓာကိုယ်သည်လည်း မတမီတယ်ပါချေ။ တကယ်တော့ ရေမီးချိုး၊ သုတ်သင်ပြီး အငှားဆင်ထားသော တန်ဆာဖြင့်ဖုံးလွှမ်းထား၍သာ အသုဘ မှထင်ရှားသည်။ စင်စစ်မှန်ကား အသက်ရှင်သော ခန္ဓာကိုယ် သည်လည်း မတင့်မတယ် ရှုံ့စဖွယ်ပါတကား။

* သူသေပမာ၊ ဤခန္ဓာ၊ ရှုံ့စရာ၊ မှန်ပေစွတကား။

အဝတ်တန်ဆာတို့ကြောင့်သာ၊ ရှုံ့စရာ၊ မထင်ပါတကား။

ပင်ကိုရင်းရှိ ပကတိ သဘောအားဖြင့် ဤခန္ဓာကိုယ်သည် အရေထူ အရေပါးတို့ဖြင့်မြှေးယှက်ဖုံးလွှမ်းအပ်သော အသား၊ အကြော၊ အရိုး အပေါင်းစုသာတည်း။

* ပကတိနေ၊ ဤကာယေကား၊ ရေထူရေပါး၊ မြှေးယှက်ထားသည့်၊ သား ကြော ရိုးဟု၊ အစုအပေါင်းပါတကား။

ဤခန္ဓာကိုယ်ကား ငယ် ငယ် ကြီး ကြီး အသီးသီး သော
 အပေါက်တွေများလှ၏။ သားဆီထည့်လှောင်ထားသော အိုး
 ကဲ့ကဲ့သို့ မပြတ်အောက်ထက် အရည်တွေ ယိုစီးထွက်ကျနေ၏။
 ပိုးမျိုးရှုပ်ဆယ်တို့၏ အိမ်ထောင်သားမွေး နေရာလဲဖြစ်၏။ ကိုး
 ဆယ့်ခြောက်ဖြာ ဘေးရောဂါတို့၏တည်ရာလဲ ဖြစ်၏။ ဆင်းရဲ
 ဒုက္ခ အဝဝတို့၏တည်ရာလဲဖြစ်၏။ ပြည်မှည့်နေသော အနာကြီး
 ပမာ ကိုးဖြာဒွါရ အမာငတို့မှ နေ့ညတစိုစို ယိုနေ၏။

* ဤကိုယ်ကဿ၊အပေါက်တွေ၊ မရေနိုင်အောင် များ
 များလှ၏။

သားဆီလှောင်သို၊အိုးကဲ့လို၊ ပုပ်ရည် တစိုစိုယိုနေ၏။

ပိုးလောက်များစွာ၊ အိမ်ထောင်ရာ၊ မှန်စွာအစစ် ဖြစ်
 ချေ၏။

ကိုးဆယ့်ခြောက်ဖြာ၊ ဘေးရောဂါ၊တည်ရာမသွေ ဖြစ်
 ချေ၏။

ဆင်းရဲဒုက္ခ၊ အဝဝ၊ ဌာနမသွေ မှန်ပေ၏။

ပြည်မှည့်နေခြင်း၊ အနာလားသို့၊ ကိုးပါးဒွါရ၊ အနာ
 ဝမှ၊ နေ့ညတစိုစို ယိုနေ၏။

တကယ်တော့ ခင်စရာမရှိပါဘူး။ ဤခန္ဓာကိုယ်ကြီးရဲ့ မစင်
 မီးမီး ယိုစီးထွက်ရာ ဒွါရကိုးပေါက်တို့မှ ထာဝစဉ် မစင်မကြယ်

၁။ ချွေးထွက်သည့်အပေါက်တွေပါဆိုလျှင် မရေမတွက်နိုင်အောင်
 များပါသည်။

ရွံ့စွယ်တွေယိုထွက်နေ၏။ မျက်စိနှစ်ဘက်မှ မျက်ခွေးတွေ ယို
နေ၏။ နားတိုင်းနှစ်ဘက်မှ နဖာခွေးတွေယိုနေ၏။ နှာခေါင်းမှ
နှပ်ခွေးတွေယိုနေ၏။ ပါးစပ်မှ သလိပ်တွေ၊ တံထွေးတွေ၊ အစာ
ဖက်တွေ ယိုစီးအနံ့ထွက်နေ၏။ အောက်ဒွါရနှစ်ပေါက်မှလည်း
ကျင်ကြီးကျင်ငယ် ရွံ့စွယ်တွေ ယိုထွက်နေ၏။

* ဒွါရကိုးသွယ်၊ ရွံ့စွယ်၊ တကယ်ယိုနေ၏။

မျက်စိနှစ်တွေ၊ မျက်ခွေးတွေ၊ မသွေမချယိုနေ၏။

နားနှစ်ဘက်မှ၊ ခွေးနဖာ၊ မှန်စွာမသွေ ယိုနေ၏။

နှာခေါင်းပေါက်မှ၊ ရွံ့စွာ၊ များစွာနှပ်တွေယိုနေ၏။

ပါးစပ်ပေါက်မှ၊ စားအစာနှင့်၊ သွေးရည်စသော၊ ရွံ့စွယ်
များ၊ မခြားနေညီ ယိုနေ၏။

အောက်ဒွါရပေါက်တွင်၊ ဘဖျင်ဖျင်၊ ကျင်ငယ်ကျင်ကြီး
ယိုနေ၏။

ဤရူပကာယခန္ဓာကိုယ်ကြီးကား နံစော်ညှိလှောင်းမကောင်း
သောအနံ့ရှိ၏။ မစင်မကြယ် ရွံ့စွယ်ဖြစ်၏။ အပုပ်အဘိပြီး၏။
ကျင်ကြီးတိုင်းနှင့်လဲ တူ၏။ တကယ်တော့ ပညာမျက်စိ မရှိတဲ့
ပုထုဇဉ်မိုက်တို့ ကြိုက်နှစ်သက်ကြသည်။

* နံစော်ညှိလှ၊ ဤကာယ၊ မုချစက်ဆုပ်ဖွယ်ပါတကား။

အပုပ်ဟူဘိ၊ အပြီးပြည့်၊ ငြီးငွေ့ရွံ့စွာပါ တကား။

ကျင်ကြီး တိုင်းနှယ်၊ ရွံ့စွယ်၊ တကယ် တူလှချေ၏

တကား။

ဤခန္ဓာကိုယ်ကြီးရဲ့ အတွင်းသားဟာ ပြင်ပကသာနေလျှင်
တုတ်ကိုင်ပြီး ခွေးတွေ ကျီးကန်းတွေကို တခုစပ် ခြောက်နေရ
ရမည် ဖြစ်ပေသည်။

* ဤကိုယ်ခန္ဓာ၊ တွင်းသည်သာလျှင်၊ ပြင်မှနေကာ၊ များလှ
ခွေးကျီး၊ သီးသီးဆတ္တဝါ၊ ခြောက်၍သာ၊ မှန်စွာနေရ
ပုံသေတည်း။

၃၂ - ကောဠာသန္ဓနှင့် အရိုး ၃၀၀ - သီးခြားဆင်ခြင်

သစ်၊ ပျဉ်၊ မြက်၊ ဝါး၊ သံ၊ ကြိမ်အားကြောင့်၊ တိမ်းပါး
မပြု၊ အိမ်ကြီးထူသို့၊ နှစ်ခုစွည်း၊ ချည်တည်းစပ်ဖွဲ့၊ သုံး
ဆယ့်နှစ်ခု၊ အစုစောဠာ၊ ဤခန္ဓာမှသာ၊ ကောသလဗျည်းဒွ၊
ဆသညတည်း၊ ၃၀၀ ဝှက်၊ ကောဠိသဟဿ၊ လောမတုက်
ကိန်း၊ ဒွတ္တိသသွား၊ သားတစ်ကိုးရာ၊ ကိုးရာကြော၊
ရသယူဆောင်၊ ခုနစ်ဆောင်ရှိ၊ သဌိသုံးရာ၊ အူမူတိသ၊
ဒွေးဟတ္ထကိတ်၊ သလိပ်တခွက်၊ သွေးနှစ်ချက်ကား၊ လေး
ကွန်းစားသည်၊ ပိုးကားရှစ်ဆယ် ရှိသတည်း။

အရိုးသုံးရာ၊ ဟူသည်မှာကား၊ နှာနှလုံးဦး၊ နဖူးတပါး၊
မျက်နှာ၊ မေးရိုး၊ ညှပ်ရိုးပခုံး၊ လက်ရိုးပေါင်ခါး၊ ဒူးအစ၊
ရှေ့နေစက်၊ ရောက်သည်နှစ်ချက်၊ ဖမျက်မြှင်းခေါင်း၊
မောင်းဖျားလေးဧည့်၊ လည်ခုနစ်ရိုး၊ ခေါင်းခွံကိုးတည်း။
ရင်ရိုး စုဒ္ဒသ၊ ဌာရသ ကျောစက်မူနီ၊ နံနှစ်ဆယ့်လေး။

- ၆။ အင်္ဂါကြီးငယ် တင့်တယ်၏-ဟု တစိမ့်စိမ့် ရှုလိုသော
စရိုက်ရှိသော သူအား ငိုကြွတ်ကာ အလောင်းကောင်
သဇီ၏။
- ၇။ ရွှေငှက်ပျောသွင် ဖောင်ရိုးဆစ် ပြေပြစ်သော အရာ
ဝတ္ထုတို့၌ စုံမက်သော စရိုက်ရှိသောသူအား ဟတ
ဝိက္ခိတ္တက အလောင်းကောင် သဇီ၏။
- ၈။ ရွှေတန်ဆာရောင် ပြောင်ပြောင်လက်လက် နှစ်သက်
သော စရိုက်ရှိသူအား လောဟိတက အလောင်း
ကောင် သဇီ၏။
- ၉။ ငါတယောက်တည်း ပိုင်၏ဟု နိုင်နိုင်စိုးစိုး မြတ်နိုးသော
စရိုက်ရှိသူအား ပုဠုဝက အလောင်းကောင် သဇီ၏။
- ၁၀။ ဖြူပွေးသောသွား ပုလဲကုံးအလားဟု အရိုးကျောပြင်
ရှု၍ စုံမက်သောစရိုက်ရှိသူအား အဋ္ဌိကသဇီ၏။ ၎င်း
ငြိမ်းကြောင်း ဆေးကောင်းဖြစ်လေသည် ။

ပွားများပုံအမြန်

ထိုတွင် မိမိရာဂစရိုက်နှင့် ကိုက်ညီသင့်လျော်သော အသုဘ
တမျိုးမျိုးကို “ဥဒ္ဓုမာတကံ ပဋိကူလံ” သေသည်မှနောက် လေ
ပြည့်သားရေအိတ်လို ပွဲရောင် ဤအလောင်းကောင်ကား စက်

ခြောက်ဆယ့်လေးထွေ၊ လက်ခြေရိုးနု၊ ဤအစုကို၊ ငါဟု
ထင်ယောင်မှားသတည်း။

ရာဂစရိုက်ဆယ်မျိုးနှင့် အသုဘဆယ်မျိုး

၎င်းပြင် သူသေကောင်ကို ကြည့် ရှု၍ လည်း အသုဘ
ဘာဝနာ ပွားများရာသည်။ ယင်းသူသေကောင်၏ သဘော
သည် ဆယ်မျိုးရှိ၏။ ရာဂစရိုက်လည်း ဆယ်မျိုးရှိသည်။ သို့ဖြစ်
ရာ စရိုက်အားလျော်စွာ အသုဘဆယ်ပါးလာရှိသည်။

၁။ ပုံဟန်သဏ္ဌာန်ကို စုံမက်ချစ်ခင်သော စရိုက်ရှိသူအား
ဥဒ္ဓုမာတကံသူသေကောင်သင်္ဃီ၏။ ရာဂငြိမ်းကြောင်း
ဖြစ်၏။

၂။ အရေအဆင်း ဝါဝင်းဖြူဖွေး ညှိစိမ့်စိမ့်ကို စုံမက်သူ
အား ဝိနီလဏ လူသေကောင် သင်္ဃီ၏။

၃။ ပန်းနံသာတို့၌စုံမက်သောစရိုက်ရှိသောသူအား စိပုဗ္ဗက
အလောင်းကောင် သင်္ဃီ၏။

၄။ မာမာကျစ်ကျစ် နှစ်သက်သော စရိုက်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်
အား ဝိစ္ဆိဒ္ဓက သူသေကောင် သင်္ဃီ၏။

၅။ အိအိဇက်စက်အသားပုံ ဖြစ်သော စရိုက်ရှိသော
ပုဂ္ဂိုလ်အား ဝိက္ခာယိတကံ အလောင်းကောင် သင်္ဃီ၏။

၁။ ဝိသုဒ္ဓါရုံဆရာတော်ဘုရားကြီး။

ဆုတ်ဖွယ်ပါတကားစသည်ဖြင့် ပွားရာ၏။ ပွားများဖန်များလျှင် မူဆုဘအာရုံပျောက်၍ အဆင်းဆိုးကြောက်ဖွယ် မတင့်တယ်သော ဥက္ကဟနိမိတ်ထင်လာ၏။ ၎င်းထင်လာသောအခါ အာရုံပြု၍ဆက်သက်ပွားများလျှင် ဝပြုံးသောသူကြီး အိပ်နေသကဲ့သို့ ကြည်လင် ပြတ်သား ထင်ရှားစွာ ပဋိဘာဝနိမိတ် ထင်လာ၏။ ပဋိဘာဝနိမိတ်ထင်လာသောအခါ ကာမဇ္ဈန္ဒအစရှိသော နိဝရဏငါးပါးကွ၏။ ဝိတက်၊ ဝိစာရ၊ ပီတိ၊ သုခ၊ ကေဂ္ဂတာ ဟူသော ဈာန်အင်္ဂါငါးပါးထင်ရှားဖြစ်၏။ ဤသို့ ပဌမဈာန်နှင့်တူသော ဥပစာရဈာန်သည် ထို့ခဏ၌ဖြစ်၏။ ထို့နောက် ပဌမဈာန်ကို ရသည်။ ဝသီတော်လည်း လေ့လာရသည်။ ဒုတိယဈာန် စသည်တို့ကား မဖြစ်နိုင်။

အသုဘဘဝနာ အကျိုးအာနိသင်

အသုဘဆယ်စီးတို့တွင် တပါးပါး၌ ဈာန်ရသူသည် ဗုဒ္ဓကို ဖြောင့်စွာခွါခြင်းကြောင့် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်နှင့် တူ၏။ လျှပ်ပေါ်လောင်လီမူမရှိ။ သီဟိုဠ်ကျွန်း အနုရာဓမြို့ အရှေ့ဘက် စေတီယတောင်၌ သီတင်းသုံးသော တိဿမထေရ်သည် ပြုံးရယ်သော မိန်းမငယ်၏သွား၌ အသုဘသညာကိုရ၍ ရဟန္တာဖြစ်လေသည်။ အရှင်သံဃာကိုမထေရ်၏တပည့် သာမဏေသည် ဆင်စီးလာသောမင်းကိုကြည့်၍ အသုဘသညာရခဲ့လေသည်။

၁။ ဝိသုဒ္ဓိ၊ ၁၊ ၂၀၊ ၁၀၀။

၂။ ဝိသုဒ္ဓိ၊ ၁၊ ၁၀၀။

ယင်းသို့ အကျိုးများလှလေရာ မင်ဖိုလ်ကို ရည်မှန်းသော
ရဟန်းသည် အသက်ရှင်သေးကိုယ်၌ဖြစ်စေ၊ ဆေးသူ၏ကိုယ်၌
ဖြစ်စေ မတင့်မတယ် ရှံစဖွယ်ဟု ရှုရာ၏။

မရုဏဿတိဘာဝနာ

မရုဏဿတိဘာဝနာကိုလည်း အောက်ပါအတိုင်း အဖန်ဖန်
အောက်မေ့ဆင်ခြင် သဘောပေါက်အောင် တွေးကြံ၍ ရွတ်ဆို
ရာ၏။

“မရုဏံ မေ ဘဝိဿတိ။ မေ=ငါ့အား။ မရုဏံ=သေခြင်း
သည်။ ဘဝိဿတိ=ဖြစ်လိမ့်မည်”။ ရှေးဦးစွာနှလုံးသွင်း ဆင်ခြင်
ပြီးလျှင် အောက်ပါလင်္ကာများကို ရွတ်ဆိုဆင်ခြင်ရာ၏။

* ကိုယ်နှင့်ရှယ်တူ၊ ကိုယ့်အောက်လူ၊ ကြီးသူသေကြ များ
လှပြီ။

ခဏဇဇဲ၊ အိုစမြဲ၊ ကိုယ်လဲ သေတက်နီးလှပြီ။

မသေရမီ၊ ဒါနသီလဘာဝနာမှ၊ အစုစု ပြုမှတော်လိမ့်
မည်။

* သိုမှီးသိမ်းထား၊ ဥစ္စာများ၊ ပျက်ပြားနောက်ဆုံးသော
စပ်ကစချုပ်ထား၊ ခန္ဓာငါး၊ ပျက်ပြားနောက်ဆုံးသော
ကြုံလာဖြစ်လာ၊ သတ္တဝါ၊ သေရှာနေနောက်ဆုံးသော။

၁။ စတုရက္ခဘာဝနာဒီပနီပါဌနိဿယကြည့်။

- * စွဲလသန္ဓေ၊ ဖြစ်တည်နေလာ၊ သတ္တဝါကား၊ ရပ်နားမရှိ၊
လိလိ ကြောက်ဖွယ်၊ သေရွာနယ်သို့၊ ဆုတ်တယ်မရှိ၊
တအိအိလျှင်၊ အသွားနှင်သည်၊ စင်စစ်မုချ သေရမည်
တည်း။
- * မသေရန်ပ၊ ဝီရိယ မုချမရှိပြီ။
ပျိုမျစ်နုနယ်၊ လှတုန်းရွယ်၊ တကယ်သေနိုင်သည်။
အရွယ်ယွင်းလာ၊ အိုမင်းခါ၊ မှန်စွာသေနိုင်သည်။
ဖြစ်ဖြစ်၍လာ၊ သတ္တဝါ၊ မှန်စွာသေခြင်းမြဲလေသည်။
- * ကိုယ့်အောက်ငယ်သူ၊ များဗိုလ်လူ၊ သေသူများလှပြီ။
ကိုယ့်ထက်ကြီးသူ၊ များဗိုလ်လူ၊ သေသူများလှပြီ။
ကိုယ်နှင့်ရွယ်တူ၊ များဗိုလ်လူ၊ သေသူများလှပြီ။
ပညာရှိသူ၊ များဗိုလ်လူ၊ သေသူများလှပြီ။
တန်ခိုးကြီးသူ၊ များဗိုလ်လူ၊ သေသူများလှပြီ။
ဥစ္စာပေါသူ၊ များဗိုလ်လူ၊ သေသူများလှပြီ။
ခွန်အားကြီးသူ၊ များဗိုလ်လူ၊ သေသူများလှပြီ။
သေနေစေ့က၊ တနေ့ကျ၊ ငါလဲသေရမည်။
- * နံနက်စသား၊ ကံလမျှား၊ လွန်သွားလေကုန်ပြီ။
သုံးယံပိုင်းခြား၊ ညဉ့်အများ၊ ကုန်သွားလေကုန်ပြီ။
နေ့စက်နောက်အရွယ်၊ ရှေ့အရွယ်၊ စွန့်ပယ်လေကုန်ပြီ။
သေရန်အခါ၊ လွန်များစွာ၊ နီးလာခဲ့လေပြီ။

* မအိုပါရန်၊ အာမခံ၊ ကေနမရှိပြီ။
 မဖျားနာရန်၊ အာခံ၊ ကေနမရှိပြီ။
 မိမိပြုစု၊ အကုသိုလ်ကံ၊ ကျိုးမသန်အောင်၊ ကြံဆောင်
 ပြုမူစွမ်းနိုင်သူ၊ ကယ်သူမရှိပြီ။

* သေရန်အန္တရာယ်၊ အသွယ်သွယ်၊ တကယ်မျှားလှသည်။
 မြေကင်းကိုက်ကာ၊ မြန်မကြာ၊ မှန်စွာသေနိုင်သည်။
 ချော်လဲ၍လဲ၊ ရုတ်ကနဲ၊ မလွဲသေနိုင်သည်။
 သည်းခြေပျက်ကာ၊ မြန်မကြာ၊ မှန်စွာသေနိုင်သည်။
 သလိပ်ရောဂါ၊ စွဲကပ်ကာ၊ မှန်စွာသေနိုင်သည်။
 လေဖြတ်၍လဲ၊ ဖြုတ်ကနဲ၊ မလွဲသေနိုင်သည်။
 နှောမီက၊ မြတ်ဗွေ၊ ကျင့်မှတော်လိမ့်မည်။
 မအိုမီက၊ မြတ်ဗွေ၊ ကျင့်မှတော်လိမ့်မည်။
 သေမီက၊ မြတ်ဗွေ၊ ကျင့်မှတော်လိမ့်မည်။

* စက်ဆုပ်စဖွယ်၊ ရှုံစဖွယ်၊ ဟယ်ဟယ်သင်္ခါရ။
 ဖြစ်ချည်ပျက်ချည်၊ မတည်ကြည်၊ လောကီသင်္ခါရ။
 အနှစ်သာရ၊ ရှာမရ၊ ညံ့လှသင်္ခါရ။
 ငှက်ပျောတုံးသွင်၊ ပမာတင်၊ ဟင်ဟင်သင်္ခါရ။
 မျက်လှည့်ရုပ်ဟူ၊ အလားတူ၊ သုံးယူမရ၊ သင်္ခါရ။
 တံလုပ်တမူ၊ အလားဘူ၊ သုံးယူမရ၊ သင်္ခါရ။
 အချိန်ကာလ၊ တိုတောင်းလှ၊ ခေတ္တခဏ၊ သင်္ခါရ။
 ဖြစ်သည်ပျက်သည်၊ မြဲမတည်၊ ချာလည် သင်္ခါရ။
 သင်္ခါရကင်းရာ၊ အမတခ၊ လွန်စွာ ချမ်းသာလှ။

- * နေနှင့်လလဲ၊ ချုပ်ပျက်စဲ၊ မလွဲရောက်ရသည်။
သင်္ခါရပေ၊ ချုပ်ပျက်စဲ၊ မလွဲရောက်ရသည်။
သု.သဘာဝ၊ မည်သူမျှ၊ လွန်မှခရိုင်ပြီ။
- * လှူကြီးဘိ၊ သားအမိပင်၊ မချိကယ်ရေး၊ ကိုယ်လွတ်
ပြေးသည်၊ မီးဘေး ရေဘေး၊ ပြည်ပျက် ဘေးလည်း၊
ဆယ်ရေး တရေး၊ ကယ်နိုင်သေး၏။ အိုဘေးနာဘေး၊
သေခြင်းဘေးဟု၊ ဤဘေးသုံးပါး၊ လွန်ကြီးမားကား၊
သားနှင့် အမိ၊ ဖြစ်တုံ့ဘိလည်း၊ မျက်စိ အောက်တွင်၊
ရင်ခွင်တင်လျက်၊ သက်သက်ရေးပိုင်၊ မကယ်နိုင်ဘူး၊
လက်မှိုင်ချကား၊ နေရစွာရှင်၊ (မန်လည်ဆရာတော်)
- * သန္ဓေဇာတိ၊ တဖန်ငြိ၍၊ တရိဘုံသူ၊ (တြာဘုံသူ)အဆူဆူ
လျှင်၊ လူလူနတ်နတ်၊ မတ်မတ်မားမား၊ ဖြစ်ပြန်ငြား
သော်၊ သုံးပါးအရွယ်၊ စလယ်အဆုံး၊ ရှိမြဲထုံးဖြင့်၊ အနှုန်း
စဉ်စီ၊ သန္ဓေချီက၊ နာရီဆင်သင့်၊ အဆင့်ဆင့်လျှင်၊
ရင့်မြဲရော်မြဲ၊ တသဲသဲတည်း၊ မစဲနေည၊ တရွရွလျှင်၊
ခဏသန္တတိ၊ အဂ္ဂိဇရာ၊ နှစ်ဖြာလောင်မီး၊ ရှိန်ရှိန်ညီး၍၊
အကြီးအငယ်၊ အရွယ်ခြားနား၊ အစားစားလျှင်၊ အသွား
သွင်သွင်၊ မစဲနှင်၏။ လေးအင်သေမှု၊ တခုခုလည်း၊
ဗဟုအန္တရာယ်၊ အသွယ်သွယ်နှင့်၊ နှိ.နှယ်ရုံးစည်း၊ တလုံး
တည်းလျှင်၊ ကြီးကြီးငယ်ငယ်၊ အရွယ်မထောက်၊ အချိန်
ရောက်က၊ ချုပ်ပျောက်ခန္ဓာ၊ မငြင်းသဘည်း။ ■
ရာဇဏ စွမ်းရည်တည်း။

မရဏသတိဘာဝနာအကျိုးအာနိသင်

ဤသို့ စသည်ဖြင့် ဖန်ခါ မေ့ဆောက်မေ့လျှင် ဉာဏ်ထက်
 သူအား နှိပ်ချကွင်းလျက် မရဏသတိ အစုံမြဲ၍ ဝိတက်၊
 ဝိစာရ၊ ပီတိ၊ သုခ၊ ကေဂ္ဂတာ အင်္ဂါငါးပါးရှိသော ဥပစာရဈာန်
 ကို ရလေ၏။ ယင်း မရဏသတိ ဘာဝနာသည် ဥပစာရဈာန်
 ကိုသာ ဖြစ်စေနိုင်၏။ ဥပစာရဈာန်ကို အခြေခံ၍ ဝိညာဏ်ဖြင့်
 ဧဝံဖိုလ်ကို တက်နိုင်သည်။ စုတ်ပြတ်ကြွ သေလွန်ခြင်း ဟူသည်
 စသဘာဝဓမ္မ၏ပျက်စီးခြင်းမျှသာဖြစ်၍ သဘာဝဓမ္မနှင့်အလားတူ
 သံဝေဂဉာဏ်ကို ဖြစ်စေနိုင်ရကား အပ္ပနာဈာန်ကို မရနိုင်ဟူ
 မှတ်ရာ၏။ မရဏသတိဘာဝနာကို ပွားများသွယ်သည်-

- ၁။ ကုသိုလ်ကောင်းမှုတို့၌ မမေ့လျော့ခြင်း၊
- ၂။ ဘုံသုံးပါးမှထွက်မြောက်လိုသော သညာကိုရလွယ်ခြင်း၊
- ၃။ အသက်ခန္ဓာငယ် တွယ်တာမှုကင်းခြင်း၊
- ၄။ ကေခင်းမှုကို ကဲ့ရဲ့စက်ဆုပ်ခြင်း၊
- ၅။ ဥစ္စာပစ္စည်း မသိမီးလှိုခြင်း၊
- ၆။ ကျောင်းသင်္ကန်းစသော ပစ္စည်းပရိက္ခရာ၌ ဝန်မတုံခြင်း၊
- ၇။ အနိစ္စသညာ အလေ့အလာရခြင်း၊
- ၈။ ဒုက္ခသဘော ထင်လွယ်ခြင်း၊
- ၉။ အနတ္တသဘောမြင်လွယ်ခြင်း၊

၁၀။ ဓဇကြွက်မရွံ့ မတော့မဝေပဲ ကောင်းသော နိမိတ်ထင်၍
သေခြင်း၊

၁၁။ ယခုပက္ခတွင် အာသဝေါကင်း၍ နိဗ္ဗာန်ရနိုင်ခြင်း၊

၁၂။ နိဗ္ဗာန်မရလျှင် လူ့ရုပ်နုတ်ထံ သုဂတိဘဝသို့ ရောက်နိုင်
ခြင်း-

ဟူသော အကျိုးများကို ရနိုင်လေသည်။

(ဆောင်) (၁) ကောင်းမှု ပြုရန်၊ မပေါ့တန်၊ မှတ် ရန်
မရဏသတိ စွမ်းရည်တည်း။

(၂) ဘုံသုံးပါးတွင် မရွှင်သညာ၊ ရ၍လော၊ မှတ်ပါ
မရဏသတိ စွမ်းရည်တည်း။

(၃) သက် ခန္ဓာ ဝယ်၊ မခင် တွယ်၊ မှတ် ဖွယ်
မရဏသတိ စွမ်းရည်တည်း။

(၄) မကောင်းမှုအလုပ်၊ လွန်စက်ဆုပ်၊ အဟုတ်
မရဏသတိ စွမ်းရည်တည်း။

(၅) ဥစ္စာပစ္စည်း၊ မသိမှီး၊ ကြီးလှ မရဏသတိ
စွမ်းရည်တည်း။

(၆) ပစ္စည်းထွေထွေ၊ မရွှေ့ကင်းကွာ၊ ထူးလှစွာ၊
မှတ်ပါ မရဏသတိ စွမ်းရည်တည်း။

(၇) (၈) (၉) အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ၊ ထင် ထူးကု
အင် ဆင်ခြင် မရဏဿတိ စွမ်းရည်တည်း။

၁၀။ မတွေ့မဝေ၊ သေလွန်ရ၊ ထူးလှ မရဏဿတိ
စွမ်းရည်တည်း။

၁၁။ ဤဘဝတွင်၊ အဆင်သင့်လျှင်၊ ဝင်ရန်ဗွေခန့်
အကျိုးတည်း။

၁၂။ နိဗ္ဗာန်မရ ၊ ဒေဝလူထံ၊ ရောက်ရပြန်၊
ဧကန်မရဏဿတိ စွမ်းရည်တည်း။

တသ္မာ ဟဝေ အပ္ပမာဒံ၊ ကယိရာထ သုမေဓသော။

ဝေ မဟာနုဘာဝါယ၊ မရဏဿတိယာ သဒါ ၊ ။

တသ္မာ=ထိုသို့ မရဏဿတိဘာဝနာ၏ အကျိုးအခန့်အင်
လွန်များသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သုမေဓသော= နှလုံးစင်ဖြူ
ကောင်းသော ပညာရှိသူသည်။ ဟဝေ=စင်စစ်ကောန် အမှန်အစား
ဖြင့်။ ဝေ မဟာနုဘာဝါယ= သို့စင်ကလောက် မြားမြောက်
သော အကျိုးရှိသော။ မရဏဿတိယာ=မရဏဿတိဘာဝနာ
၌။ သဒါ=နေ့ရောညဉ့်ပါ အခါခပ်သိမ်း။ အပ္ပမာဒံ= မစေ့

၁။ နိဗ္ဗာန်မရခဲ့လျှင် နတ်ပြည်လူးပြည်ရောက်ရသည်ဟု ဆိုလို
သည်။

၂။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၊ ၁။ ၂၃၁။

လေ့၍ခြင်းကို။ ကယိရာထ-သတိပညာ မကွာမလွတ် ပြုကျင့်
ရာ၏။

စတုရာရက္ခဘာဝနာကျမ်း အပြီးသတ်ခြင်း

၁၃၄၅-ခုနှစ်၊ တန်ဆောင်မုန်းလဆန်း ၁-ရက်နေ့တွင်
ဘာဝနာဂုဏ်ရည်ကျမ်း ရေးသား ပြီးဆုံးသဖြင့် ၁၃၄၅-ခုနှစ်၊
တန်ဆောင်မုန်းလဆန်း ၂-ရက်နေ့မှစ၍ ဝိဘင်း ပါဠိတော်နှင့်
သမ္မောဟ ဝိနောဒနီ အဋ္ဌကထာ ချပို့ ယင်း ကြားအချိန်တွင်
အလွယ်တကူ ကြည့်ရှု လေ့လာ ပွားများလိုသူ ရဟန်းရှင်လူ
ဥပါသကာ၊ ဥပါသိတားတို့၏ အကျိုးငှာ ကျမ်းစုံကြည့်ရှု၍ ဤ
ညောင်သေဝ စတုရာရက္ခဘာဝနာကျမ်းငယ်ကို ရေးသားပြုစုရာ
ထနေ ၁၃၄၅-ခုနှစ်၊ တန်ဆောင်မုန်းလဆန်း ၄-ရက်နေ့
ညနေ ၅-နာရီ ၂၃-မိနစ်အချိန်တွင် အောင်လံစိုက်ဆောက် ပြီး
မြောက်ပါသဖြင့် အောက်ပါ သံပေါက်တမျှတို့ဖြင့် နိဂုံးအုပ်
လိုက်ပါသည်။

စတုရာရက္ခဘာဝနာကျမ်း နိဂုံးသံပေါက်များ

- ၁။ မှတ်ပါဠေလို၊ သံပေါက်ဆို၊ နောင်ကို သိစေရာ။
- ၂။ အကြင်ငါမူ၊ ပရက္ကု၊ စွဲယူသန္တိခါ။
- ၃။ တစ်နှစ်ကိုးနှစ်၊ သက္ကရာဇ်၊ ဖွားလစ်ထိုကောဇာ။
- ၄။ ဆယ်လေးနှစ်မှစ၊ သာသနာ၊ ဝင်လာထမ်းရွက်ပါ။

- ၅။ နှစ်ဆယ်ကျော်စ၊ နှစ်ကဏ္ဍ၊ ရရှိသမ္ပဒါ။
၆။ မန္တလေး ပခုက္ကူ၊ ကျမ်းဆူဆူ၊ ငါမူသင်ယူပါ။
၇။ ကျန်းလင်္ကာမ္ဗ၊ ငါးနှစ်ကြာ၊ များစွာသင်ယူပါ။
၈။ ပခုက္ကူဝိသုတာ၊ ကျောင်းတိုက်မ္ဗ၊ ငါမူမြဲနေလာ။
၉။ နိကာယငါးဝ၊ ကျမ်းဂန္ထ၊ နိစ္စချပို့ပါ။
၁၀။ ကျမ်းပေါင်းဆူဆူ၊ စိတ်စင်ဖြူ၊ ငါမူရေးခဲ့ပါ။
၁၁။ စတုရာရက္ခ-ဘာဝနာမည်၊ ကျမ်းဂန္ထ၊ ငါသည် ရေး
လိုက်ပါ။
၁၂။ ဤကျမ်းပြုရ၊ မြတ်ပုညကြောင့်၊ အမတမည်၊ နိဗ္ဗာန်
ပြည်၊ ငါသည် ရောက်ရပါစေသာ။
၁၃။ သတ္တဝါပေါင်း၊ ချမ်းသာကြောင်း၊ ဆုတောင်း ပို့
မေတ္တာ။

စတုရာရက္ခဘာဝနာကျမ်း အလုံးစုံပြီး၏။

အရှင်ကေလာသ ပြုစုသော ကျမ်းစာများ

- ၁။ အဘိဓမ္မာဂုဏ်ရည်ကျမ်း။
- ၂။ တိပိဋကအတ္ထုဒ္ဓါရသုစိကျမ်း။
- ၃။ တိပိဋကသုတ္တသုစိကျမ်း။
- ၄။ အင်္ဂလိပ်ပါဠိအဘိဓာန်။
- ၅။ ပါဠိ အင်္ဂလိပ်အဘိဓာန်။
- ၆။ သက္ကတမြန်မာအဘိဓာန်။
- ၇။ ပရက္ကုသသနာဝင်။
- ၈။ ဟောဝိသုတရမသသနာဝင်။
- ၉။ မန္တလေးသသနာဝင် ပဌမတွဲ။
- ၁၀။ ။ ဒုတိယတွဲ။
- ၁၁။ ။ တတိယတွဲ။
- ၁၂။ ။ စတုတ္ထတွဲ။
- ၁၃။ ။ ပဉ္စမတွဲ။
- ၁၄။ ။ ဆဌမတွဲ။
- ၁၅။ ။ တံမသတ္တ။
- ၁၆။ ။ အဋ္ဌမတွဲ။
- ၁၇။ ။ နဝမတွဲ။
- ၁၈။ ။ ဒသမတွဲ။
- ၁၉။ ။ ကောဒသမတွဲ။
- ၂၀။ ။ ဒွါဒသမတွဲ။
- ၂၁။ ။ တေရဒသမတွဲ။

- ၂၂။ မန္တလေးသုသနာဝင်စုဒ္ဓသမတ်။
၂၃။ ■ ပန္နရသမတ်။
၂၄။ ■ သောဋ္ဌသမတ်။
၂၅။ ■ သတ္တရသမတ်။
၂၆။ ■ အဋ္ဌာရသမတ်။
၂၇။ ■ ကျေရီသတိမတ်။
၂၈။ ■ ဝိသတိမတ်။
၂၉။ ■ စောရီသတိမတ်။
၃၀။ ■ ဒွါရီသတိမတ်။
၃၁။ ■ တေရီသတိမတ်။
၃၂။ ■ စတုရီသတိမတ်။
၃၃။ ■ ပဉ္စရီသတိမတ်။
၃၄။ ပုဂံ သုသနာဝင်။
၃၅။ ပင်းယ သုသနာဝင်။
၃၆။ အင်းဝ သုသနာဝင်။
၃၇။ စစ်ကိုင်း သုသနာဝင်။
၃၈။ အမရပူရ သုသနာဝင်။
၃၉။ စွန်းလွန်း ပဋိပတ္တိသုသနာဝင်။
၄၀။ သီဟိုဠ် ရဟန္တာများ။
၄၁။ သီဟိုဠ်ဘုရားစုံသမိုင်း။
၄၂။ စေတီယုပ္ပတ္တိဒီပနီ။
၄၃။ ပခုက္ကူ ဘုရားစုံသမိုင်း။
၄၄။ ဝဇ္ဇက္ကူ ဘုရားသုံးဆူသမိုင်း။

- ၄၅။ ပခုက္ကူ ရှင်ကျင့်ဝတ်။
 ၄၆။ ပခုက္ကူ စာချနည်း။
 ၄၇။ ပခုက္ကူ ရေစက်ချနည်းကျမ်း။
 ၄၈။ ပခုက္ကူ သဒ္ဒါထုတ်နက်။
 ၄၉။ ပခုက္ကူ ဂုဏ်တော်ဖွင့်။
 ၅၀။ ပခုက္ကူ ဘုရားရှိခိုးကျမ်း။
 ၅၁။ ပခုက္ကူ စာစပ်ကျမ်း။
 ၅၂။ ပခုက္ကူ နိပါတ်နက်များကျမ်း။
 ၅၃။ ပခုက္ကူ ဗုဒ္ဓိတနိဿယကျမ်း။
 ၅၄။ ပါဠိပါဌမဉ္ဇရီ ပါဠိဖတ်စာ။
 ၅၅။ ဥပုသ်ဆည်များလက်စွဲ။
 ၅၆။ တိပိဋက-ပါဠိမြန်မာ အဘိဓာန်အတွဲ-၉ (ပါဝင်ပြီစု)။
 ၅၇။ တိပိဋက ပါဠိ မြန်မာ အဘိဓာန် အတွဲ-၁၀ (ပါဝင်
ဦးစီးပြီစု)။
 ၅၈။ တိပိဋက ပါဠိ မြန်မာ အဘိဓာန် အတွဲ-၁၁ (ပါဝင်
ဦးစီးပြီစု)။
 ၅၉။ တိုက်အုပ်ဆရာတော်အရှင်နန္ဒိယ၏ ထေရုပ္ပတ္တိ ဒီပနီနှင့်
အဖိုးတန်စာပေများ။
 ၆၀။ အဘိဓမ္မမဟာရဋ္ဌဂူရူ အရှင်သုန္ဒရ၏ မဟာထေရစရိတ။
 ၆၁။ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ အရှင်နန္ဒဝံသ၏ ထေရဝုတ္တန္တဒီပနီ။
 ၆၂။ ကျောက်ဖူးဆရာတော် အရှင်ကလျာဏ၏
ကလျာဏထေရ ဂုဏ်ရည်။

၆၃။ ဝါးကန် ဆရာတော် အရှင်သုန္ဒ၏ ဝါးကန်
ထေရ် ဂုဏ်ရည်။

၆၄။ သံပုရာကုန်းဆရာတော် အရှင်အရိယ၏ အရိယ ထေရ်
ဂုဏ်ရည်။

၆၅။ ကျွန်းဦးရွာ မဟာဝိဇိတာရာမဘိုက် ဆရာတော် အရှင်
ဉာဏုတ္တရ၏ မဟာဝိဇိတာရာမထေရ်ပဒါန်။

၆၆။ ရေစကြို ဆရာတော် ဘုရားကြီး အရှင် ဂန္ထသီရ၏
မဟာထေရ် ဝုတ္တန္တဒီပိကာ။

၆၇။ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ အရှင်ပညာ ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏
မဟာထေရ်လလိတ။

၆၈။ သာသနာပိုင်ဆရာတော် ဦးဥယျထေရ်ပုပ္ဖိ။

၆၉။ အရှင်သုန္ဒရ ဆရာတော် ဘုရားကြီး၏ ဘုန်းတော်ဘွဲ့
ဂါထာခြေစက်ဆယ်ပါဌ် နိဿယ။

၇၀။ အရှင်နန္ဒဝံသ ဆရာတော် ဘုန်းတော်ကြီး၏ဘွဲ့ဂါထာ
ရှစ်ဆယ်ပါဌ် နိဿယ။

၇၁။ အရှင်ပညာ ဆရာတော် ဘုရားကြီး၏ ဘုန်းတော်ဘွဲ့
ဂါထာ ခုနစ်ဆယ်ပါဌ် နိဿယ။

၇၂။ ရေစကြိုဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ဘုန်းတော်ဘွဲ့ ဂါထာ
၁၀၀-ပါဌ် နိဿယ။

၇၃။ ကျွန်းဦးဆရာတော် ဘုရားကြီး၏ဘုန်းတော်ဘွဲ့ ဂါထာ သုံးဆယ်ပါ၌ နိဿယ။

၇၄။ လက္ခဏာတော်ငယ် ရှစ်ဆယ် ဘုရားရှိခိုး ဂါထာပါ၌ နိဿယ။

၇၅။ လက္ခဏာတော်ကြီးသုံးဆယ်နှစ်ပါး ဘုရားရှိခိုး ဂါထာ ပါ၌ နိဿယ။

၇၆။ တရားရှစ်ကွက်စက်လက္ခဏာ ဘုရားရှိခိုး ဂါထာပါ၌ နိဿယ။

၇၇။ နက္ခေပာရ ပါ၌ နိဿယ။

၇၈။ ရှင်ဥပဂုတ်ဘုရားရှိခိုး ဆယ်နှစ်ဂါထာ ပါ၌ နိဿယ။

၇၉။ ပဉ္စသီခသီချင်းဂါထာ ပါ၌ နိဿယ။

၈၀။ မြစ်ခြေမြို့ အဘယာရာတိုက် သောဘနာလင်္ကာရသိမ် မော်ကွန်း ပါ၌ နိဿယ။

၈၁။ မရဏသုတိဘဝနာ။

၈၂။ မူလပဏ္ဏခသအဋ္ဌကထာ ဂဏ္ဍီ။

၈၃။ ပိဋကသုံးပုံ ဘုရားရှိခိုး (၁၁၅-ဂါထာ ပါ၌ နိဿယ)။

၈၄။ ဟောဝံသပါ၌ (သီဟိုဠ်ပါဠိမှ မြန်မာပါဠိပြန်ရေး)။

၈၅။ ဒီပဝံသပါ၌ (သီဟိုဠ်ပါဠိမှ မြန်မာပါဠိပြန်ရေး)။

- ၈၆။ အတ္ထရိယပဒါနံနှင့် အဖိုးတန်စာပေများ။
- ၈၇။ ပခုက္ကူ အဘိဓာန် နိဿယသစ်။
- ၈၈။ တိပိဋကဓရဝုတ္တန္တသန္နိပနိကျမ်း။
- ၈၉။ ကဝိဒပ္ပဏနီတိ ပါဌ် နိဿယ။
- ၉၀။ တိပိဋကဓရဝုတ္တန္တဝိလာသိနီ။
- ၉၁။ ဆယ့်နှစ်ရာသီဘွဲ့ဂါထာ ပါဌ် နိဿယ။
- ၉၂။ ရေနံချောင်းမြို့ ရွှေတောင်တိုက် တိုက်အုပ်ဆရာတော်
အရှင်ပဏ္ဍာစာရ၏ ထေရဝုတ္တန္တဝိလာသိနီ။
- ၉၃။ သမန္တကုဋဝဏ္ဏနာ ပါဌ်(သီဟိုဠ် ပါဠိမှ မြန်မာ ပါဠိ
ပြန်ရေး)။
- ၉၄။ မဟာဝိသုတာရာဇ နိကာယဝတ်ရွတ်စဉ်အဖွင့်။
- ၉၅။ မဟာဝိသုတာရာမ နိကာယသဒသနာဝင်သစ်။
- ၉၆။ မဟာဝိသုတာရာမိကဂဏ ဝါစက နိကာယ သမိုင်း
မှတ်တမ်း။
- ၉၇။ မဟာစည် ထေရဝုတ္တန္တဝိလာသိနီ။
- ၉၈။ သဒသနာဝင်ဘွဲ့တံဆိပ်တော်များသမိုင်း။
- ၉၉။ ၁၃၄၀-ပြည့်နှစ် အဘိဓမ္မမဟာဓရဌဂုရုဆရာတော်ကြီး
သုံးပါးနှင့် အဂ္ဂဟောပဏ္ဍိတ ဆရာတော်ကြီး ၁၀-ပါး
တို့၏ အဖြစ်တော်စဉ် ထေရုပ္ပတ္တိသန္နိပနိ။

၁၀၀။ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတအရှင်ဂန္ဓမာဏိ မဟာထေရ ဝိက္ခိဋ္ဌိတ။

၁၀၁။ ပခုက္ကူ အဖိုးတန်စာပေများ။

၁၀၂။ မိဘမြတ်ကျေးဇူး။

၁၀၃။ ထနောင်း ခလ ထေရဂုဏ်ရည်။

၁၀၄။ ၁၃၄၁-ခုနှစ်၊ အဘိဓဇမဟာရဋ္ဌဂုဏ်ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ရ ဆရာတော်ကြီး နှစ်ပါးနှင့် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတဘွဲ့တံဆိပ်တော်ရ ဆရာတော်ကြီး ခြောက်ပါးတို့၏ အဖြစ်တော်စဉ် မဟာထေရပွဲတွင် ပကတိသိနီ။

၁၀၅။ ပခုက္ကူ ရွှေတန်တစ်ဘုရားသမိုင်း။

၁၀၆။ ပထမအကြိမ် ဂိုဏ်းပေါင်းစုံ သံဃာ့ အစည်းအဝေး သမိုင်းကျမ်း။

၁၀၇။ ရွှေကုဘုရားသမိုင်း။

၁၀၈။ နှစ်ကျိပ်ရှစ်ဆူဗုဒ္ဓဝင်။

၁၀၉။ ကလျာဏီသာသနာဝင် (ပဲခူးကလျာဏီသာသနာဝင် ကျမ်း)။

၁၁၀။ ပခုက္ကူ နမော တဿ အနက်များကျမ်း။

၁၁၁။ ဆရာမြတ်ကျေးဇူး။

၁၁၂။ တပည့်လိမ္မာ။

၁၁၃။ ယင်ရလပ်ညာနန္ဒ၏ မဟာဝံသပါဌ် (သီဟိုဠ်ပါဌ်မှ
မြန်မာပါဌ်ပြန်ရေး)။

၁၁၄။ ပရုက္ခ။ သဒ္ဓါသုတ်နက်သစ်။

၁၁၅။ ပရုက္ခ။ မေဂ္ဂလ္လစန်သုတ်နက်။

၁၁၆။ ယဇမင်းထံ အစစ်ခံ သံပေါက်အဖွင့်ကျမ်း။

၁၁၇။ ထုတ်ခေါင်ကမ္မဋ္ဌာန်း သံပေါက်အဖွင့်ကျမ်း။

၁၁၈။ တိပိဋက ပါဠိ အဋ္ဌကထာ ဋီကာဂါထာသုစိကျမ်း
(ဦးစီးရေး)။

၁၁၉။ ပရုက္ခ။ ပဒမာလာကျမ်း။

၁၂၀။ ပရုက္ခ။ လက်ပန်ကျန်းရွာ ပြည်လုံးချမ်းသာ ဘုရား
ဆမိုင်း။

၁၂၁။ ပရုက္ခ။ အနောကဇေတင်ပါဌ် နိဿယ။

၁၂၂။ ဥပါသကးလက်စွဲ ဘုရားရှိခိုး။

၁၂၃။ အေးမြမြ ခံမ္မအမြဲတေ။

၁၂၄။ မန္တလေးမြို့ ကွိုဏးရာတိုက်ဆရာတော် အရှင်ဥက္ကံ
သဘိဝံသ၏ ထေရုပ္ပတ္တိဒီပနီ။

၁၂၅။ မိုးကုတ် ဟောထေရဂုဏ်ရည် (မရိုက်ရသေး)။

၁၂၆။ ဆီးတော မဟာထေရဂုဏ်ရည် (မရိုက်ရသေး)။

၁၂၇။ ဘောင်သာမြို့နယ် ကျောက္ကာရွာ မဟာဗောဓိ ဆရာ
တော်ဘုရားကြီး အရှင်သီရိဓမ္မ၏ ဘုန်းတော်ဘွဲ့ ၁၄-
ဂါထာ ပါဠိ နိဿယ။

၁၂၈။ သမီးလိမ္မာ။

၁၂၉။ သားလိမ္မာ။

၁၃၀။ မုံရွာမြို့ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဓမ္မပါရဂူ ဆရာတော်ဘုရား
ကြီး အရှင် အာဇိတ္တမဟာထေရ်၏ ဘုန်းတော်ဘွဲ့ ၄၃-
ဂါထာ ပါဠိ နိဿယ။

၁၃၁။ ရှင်ပင် မဟာရွှေဂူကြီး မြတ်စွာဘုရားသမိုင်း။

၁၃၂။ ရတနာဝလိ ဘုရားရှိခိုး။

၁၃၃။ ရတနာဝလိဝတ်ရွတ်စဉ် (၎င်းအဖွင့်)။

၁၃၄။ သီလဂုဏ်ရည်။

၁၃၅။ ဂုဏ်တော်ပွားနည်း နိဿရည်း။

၁၃၆။ ဒါနဂုဏ်ရည်။

၁၃၇။ အာဝနာဂုဏ်ရည်။

၁၃၈။ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ မကွေးမြို့ မဟာဝိသုတာရာမ ဆရာ
တော်ဘုရားကြီး၏ မကွေး မဟာထေရဂုဏ်ရည်။

၁၃၉။ သီဟိုဠ်ရှင်ဆရာတော်ဘုရားကြီး ဆရှင် နန္ဒဝံသ၏
သီဟိုဠ်ရှင်မဟာထေရဂုဏ်ရည်။

၁၄၀။ စတုရာရက္ခဘဝနာ။

၁၄၁။ မုဒ္ဒဘုန်းတော် ဂုဏ်တော်ဖွဲ့ ပါဠိ နိဿယ (ဂါထာ
၅၀၀-ကျော်)။

